

ՐԱՏԵՒԻՄԱ

THE RAHNUMA

A WEEKLY PAPER

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y. Annual Subscription \$5.00

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII

February 21, 1925

No. 5

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՍ ԿԵԼԷՃԷՔ ՏԻՐ

Կէչէն հաճախ գարփընտա պիւթիւն Ամէ-
րիգա էհալիսինն նազար ը տիգգաթընը ճէլա
էյլէյէն վազըլարտան պիրի տէ շու խտի.—
Շարաթապաշարտան պազը քիմսէլէր Քրիս-
տոսըն Փետր. 6 իլէ 7 արասընտաքի եարը կէ-
ճէտէ սէմատան ճէլալ իլէ կէլիպ քէնտինին
144,000 միւնթէլապարընը զէմինտէն ալա-
րազ սէմայա կէօթիւրէճէյինի վէ զէմինտէ
զալանլարըն պէօյիւք Փէլաքէթլէրէ տիւշար
օլաճազլարընը խապէր վէրտիլէր: Պու պապ-
տա պիր թազըմ թաֆսիլաթ տա վէրիպ, պու
միւնթիւրինն սէմայա ուրուճունըն Գալիֆօրնիա
տա Սան Տէաիօ շէհրինին եանընտաքի պիր
տաղտան վուզու պուլաճազընը վէ պու քեար-
պանըն իլք գօնաղը Միւշթէրի սէյյարէսի օլա-
ճազընը, օրատա Քրիստոսըն պու քեարպան ի-
շինն պէօյիւք պիր զիյաֆէթ հազըրլատըղընը
վէ էմսալի մէնդարէլէրի թարիֆ էյլէտիլէր:
Պու 144,000 քիշի Շարաթ կիւնիւնիւ թութ-
տուզլարըն իշինն ալնլարընտա միւհը թաշըյան
Շարաթապաշար տըրլար:

Պունլար պու տէտիլէրինի վահի քիթա-
պընտան իսպաթ էտէրէք օ դատար ճիտտի պիր
սուրէթտէ անա ինանըյօրլար խտի քի, նիշէլէ-
րի էվլէրինին մէֆրուշաթընը, վէ մալլարընը
միւլէլէրինի սաթմը, վէ դատընլար էլպիսէ-
լէրինի իւթիւլէմիշ օլարազ պու ճէլիլ սէյյա-
հաթա հազըրլանմըշլար խտի: Ղազէթալար
Ուրբաթ կիւնքի նուսիլէլէրինտէ պու շէյլէրի

ինճէ ուզուն թարիֆ էթտիլէր վէ պիթթապի
կէրէք «միւհըլէնմիշ միւնթիւր» կէրէք զայր ի
միւնթիւր պու հիքեայէլէրին նէթիճէսինի
կէօրմէք իսթէյօրլար խտի:

Ուրբաթ-Շարաթ եարը կէճէսի կէլտի կէչ-
տի լաքին նէ սէմատա մէլէքլէր կէօրիւնտիւ նէ
տէ պօրու սէտալարըն իշիտիլտի: «Միւնթիւր»
ալէտտէվաճ ալամէթլէրի կէօրմէք իշինն սէ-
մայա պազըյօրլար խտի: Լաքին հիշ պիր իշա-
րէթ կէօրիւլմէյօր, վէ պէր աքս պազը պօշ
պօղազ չօճուզլարըն հիճվ ու իսթիհզա սէտա-
լարըն իշիտիլտիլտի: Պու միւնթիւր իսէ մէ-
յուս օլմայարազ, «Վարըսա Քրիստոսըն եօլ-
տա պաշա պիր իշի չըզմըշ տըր: Եէտի կիւն
սօնրա կէլէճէք տիր», տէյու եինէ միւնթազըր
օլմազտա պուլուլտուլար:

Իւմիտ էտէրիզ քի պու վազըլատան կէրէք
Շարաթապաշար կէրէքսէ վահի քիթապընը
թէֆսիլ էտէնլէր էյի պիր տէրս ալըրլար: Քը-
րիստոսըն զուհուրու պու կիւն եա տիկէր պիր
կիւն պու սէնէ, եա իւշ պէշ սէնէ սօնրա վու-
զու պուլաճազ տըր տէյու փէյլաճապէրիլէ է-
տէնլէրինն նէ դատար եանըլտըղլարընա պու
վազըլա տալի պիր էյի իսպաթ վէրմիշ տիր:
Էֆէնտիլիզ «Օլ կիւն վէ սաաթ հազըլնտա Փէ-
տէրտէն մատա պիր քիմսէլին... հաթթա Օ-
ղուլըն տալի մալիւմաթը եօզ տըր», տէմիշ
իքէն, անա կիւն վէ սաաթ թային էթմէք իշթէ
պու նէվ ըզալէթտէ գարար զըլար:

Վէ լաքին մաէթթէսիլիպ պու վազըլանըն
պիր տէ պաշալար իւզէրինտէ զայր ի միւսա-
լա պիր թէէսիրի օլմուշ տըր: Նիշէլէր պու կէ-

վալլըլարը հիմա ու իսթիհա էտէր իքէն գալպ-
լէրինտէ Գրիսթիանլըղըն պէօյիւք պիր իւմի-
տինի տէ իսթիհա էթմէքտէ օլտուլար: Քիլի-
սէ թա իպթիտատէն պէրու Գրիստոսուն թէք-
րար զուհուրունա միւնթաղըր պուլունմուշ վէ
օ իւմիտտէն քէսպ ի ճէսարէթ էյլէմիշ տիր:
Պու իւմիտ տէհըլէրտէն պէրու գէվալ պուլմա-
մըշ տըր: Լաքին Գրիսթիանլար արասընտա
կէօրիւլէն պու կիպի ճահիլանէ մուամէլէլէր
ատէմլէրին գալպինտէ քիլիսէնին պու իւմի-
տինէ տաիր չիւպէլէր մէյտանա կէթիւրմիշ
տիր: Թա րէսուլլարըն էյամընտան պէրու Քը-
րիստոսուն թէքրար զուհուրունա վազթ թային
էտէնլէր պուլունմուշ վէ պու իսպարլարը իւ-
րա օլմայընճա ատէմլէրին Ֆիքրինտէ աքս ը
հալ մէյտանա կէլիպ՝ խասիմլէր, «Հանի անըն
զուհուրը», տէյու Գրիսթիանլըղը իսթիհա
էթմէքտէ օլմուշլար տըր:

Պու տէֆա տա պու ճահիլ Գրիսթիանլարըն
չէքտիյի պու րէգալէթ պիզի շու ճիհէթլէրտէ
միւթէնէպպիհ գըլսա կէրէք տիր: Շէօյլէ քի
Գրիստոսըն զուհուրունա տաիր վազթ վէ գէ-
ման թային էթմէքտէն իհթիրազ էտիւմէլի
տիր: Պու արատա պիր պաշգա սընֆ Գրիսթի-
անլար տա «Պու կիւն եաշայանլարտան միլիօն-
լարճասը էօլիւմ կէօրմէյէճէք», տէյու էհալի
արասընտա րիսալէլէր տաղըտըյօրլար: Պէօյլէ
սէօզլէրէ էհէմիլէթ վէրմէյէլիւմ:

Քէզալիք Վահի քիթապընըն թէֆսիրինտէ
տէ իհթիյաթը պուլունմամըզ լազըմ տըր:
Մէզքիւր քիթապըն թէֆսիրինէ տաիր ատէմ-
լէրին տիւշտիւլիւ պէօյիւք խաթա անըն իսթի-
արէլէրինի հալլ էթմէք իչիւն գուլլանտըզլարը
միլարլարտա տըր: Թագըրիպէն 7500 քէլիմէ-
տէն իպարէթ օլան պու քիթապըն իչինտէ 500
տէն գիյատէ իսթիարէլէր վար տըր: Ատէմլէր
գալպըպ պու իսթիարէլէրին պիր գըսմընը
հարֆէն անլարլար, պիր գըսմընը տա ազլտան
կէհէպիլէն հէր պիր եօլտա իյգահա չալըշըր-
լար, պիր եհրտէ եըլտըզ վաիզ տիր, տիկէր
եհրտէ եըլտըզ ալ կէօքտէքի եըլտըզլար տըր
տէրլէր, պիր եհրտէ $3\frac{1}{2}$ սէնէյի կիւնէ թահվիլ
էտէր վէ հէր կիւնիւ պիր սէնէ սայարլար, տի-
կէր պիր եհրտէ 1000 սէնէյի թամմ1000 սէնէ
սայարլար: Պու սէպէպտէն տիր քի պու քի-
թապ իւզէրինէ պին պիր չէշիտ թէֆսիրլէր վէ-
րիւմիշ վէ Գրիստոսուն զուհուրունա տաիր
պին պիր չէշիտ իսպարաթտա պուլունմուշլար
տըր: Պուլարըն տա քիմիսինէ ույան վազըա-

լար պուլունմուշ, քիմիսի տէ պու կիւնիւն
«փէյլամպէր»լէրինին սէօզիւ կիպի պօշա չըգ-
մըշ տըր:

Վէ լաքին պու չէյլէր Գրիստոսուն թէք-
րար զուհուրունա տաիր իւմիտիմիզի սարսմա-
մալը տըրլար: «Գրիստոս կէլէճէք տիր», վէ
պու չէյ քիլիսէնին պէօյիւք իւմիտլէրինտէն
պիրիսի տիր:

Գրիստոս տիւնեատա պիր մէլէքիւթ թէէ-
սիս էթտիյինի վէ քէնտիսինին օ մէլէքիւթիւն
մէլիյի օլտուլունը իտտիա էյլէտի: Լաքին
քէնտիսի պու տիւնեատա իքէն, նէ մէլէքիւթիւ
նէ տէ անըն մէլիյի ատէմլէրին ազլընա եաթար
նէվտէն տէյիլ իտի: Բօմա ասքէրլէրի էլինտէ
իսթիհա օլունան, տիքէնտէն թաճ գօնան,
խաշա կէրիլէն մէլիք նա՞սըլ օլապիլիր իտի:
Վէ լաքին օ մուզալլամ գէմանլարտա իտի քի
Յիսուս միւքէրրէրէն քէնտինին պիր մէլիք օլ-
տուլունը վէ մէլէքիւթիւնիւն հազիզի օլտու-
ղընը իտտիա էյլէտի: «Ճէսարէթլէնինիզ, պէն
տիւնեայա զալիպ օլտուլ», տէտի: Քիլիսէ Յի-
սուսըն պու սէօզլէրինէ ինանըր վէ օ իւմիտ իլէ
քէսպ ի ճէսարէթ էտէր: Գրիստոս հազգ վէ
հազիզաթըն մէլիյի իտի, վէ Ալլահն տիւնեա-
յա թէնէզգիւլ էտիպ ատէմլէրին գալպինի վէ
իրատէթինի քէնտի հայաթընա զապթ էթտիյի
վէ զապթ էտէճէյի պիր մէլէքիւթ վազ էտիյօր
իտի: Շիմտի գաֆէրին կէօրիւմէմէսի Փարգ
էթմէք. պու մէլէքիւթ պիր թօխում կիպի տիր
քի էվվէլ Ֆիլիպ վէրիր, սօնրա աղաճ օլուր,
սօնրա մէյվէ վէրիր: Գրիստոսըն պու տիւնեա-
տա պաշլատըղը իչին պիր էվվի, քեամիլ պիր
էնճամը վար տըր: Օ քէմալա տօղրու իլէրլէ-
յօր: Վէ անտէ վէ անըն իչիւն իչէյէն Փէրտլէր
տէ պու մէլէքիւթիւն էն պէօյիւք գաֆէրինտէ,
Մէլիյին տիւլիւն գիյաֆէթինտէ չախսէն հիս-
սէտար օլաճազլար: Էօլիւմ անլէրին չախսիյէ-
թինէ իիթամ վէրմէզ, վէ պու տիւնեա օ մէ-
լէքիւթիւն իճրաաթընա հուտուտ գօյամազ:
Իչթէ Գրիստոսըն թէքրար զուհուրը պու իւմի-
տին իճրայա չըգմասը տըր:

Պու իւմիտ, տիւնեատա պաշլալըպ թէտ-
րիճէն ատըմլար ալան մէլէքիւթիւն նիհայէթ
պիր էվվէ, միւքէմմէլ պիր էնճամա (consum-
mation) տօղրու իլէրլէտիյինէ վէ հէր պիր
միւմինին չախսէն օ էնճամա հիսսէմէնտ օլա-
ճաղընա տաիր էմնիյէթ տիր: Վահի քիթապը
էնվա ը թէշպիհլէր վէ թէմսիլլէրլէ պունը պի-
զէ իիպար էտէր. վէ պու կիւն պիզիմ իւմի-

տիմիզ պու մըր: Տիւնեատա չէրր զալէպէ չալտըգճա, հազգ վէ լիյազաթը իլթիզամ է- տէնլէր ալազար ալթընտա թէփէլէնտիքճէ պու իւմիտ պիզտէ տահա գուլվէթլի վէ տա- հա զիյատէ հազիզի օլմազ կէրէք տիր:

Քիլիսէ տէհրլէրտէն պէրու պու իւմիտլէ հաշամըչ, պու իւմիտէ չէհատէթ էթմիշ տիր: Պիզիմ միլլէթիմիզ տախի պու կիւն էն զիյատէ պու իւմիտէ, պու իւմիտին իլհամ էտէճէյի ճէ- սարէթէ միւհթամ տըր: Վէ խասմլէրի անլէրէ «Հա՞նի Քրիստոսընըզ, սիզի խէլաս էտէպիլիւր- սէ կէլսին սիզի գուրթարսըն,» տէր իքէն, հէր պիր էրմէնի քէնտի մուհաճէրէթինտէ, չէօլ- լէրտէ վէ պարազալարտա, մէթրուք վէ մաղ- տուր հալինտէ կէօղլուհիւ կէօրիւնիւրտէն կէօ- շիւնմէզէ տէօնտէրիպ տէյէ պիլիւրսէ, «Պէն քիմէ իման էթտիլիմի պիլիւրիմ: Մէլիլիմ հայ տըր վէ մէլէքիւթիւ պու տիւնեատան տէյիլ տիր: Անըն զաֆէր կիւնիւ եազըն տըր. մու- հազգազ տըր: Օ կիւն կէլիյօր, վէ պէն օլ զա- ֆէրտէ հիսսէտար օլաճաղըմ.» հէր պիր էրմէ- նի պէօյլէ տէյէպիլիւր իսէ, պու անա նէ՛ գուլ- վէթ, նէ՛ մէսէրրէթ պախշ էտէճէք տիր:

«Շիմտի տիւնեա Յիսուսը քաիգիր վէ րէտտ էտէր,

Ազլար ալէմ Շահրըն մէլիֆ գապուլ էտէր, Լաֆիմ ազիմ ճէլալլէ Յիսուս քէգ կէլէճէֆ, Նէվմի գուհուրը եագըն տըր կէլէճէֆ,»

Նէ՞ գեման կէլէճէֆ:— Անըն հուզուրընտա պիր կիւն պին էըլ կիպի, վէ պին եըլ պիր կիւն կիպի տիր:

Նա՞սըլ կէլէճէֆ:— Անըն իշլէմէսինին թարզը քէնտինին եէտինտէ տիր: «Պուռտան պէօյլէ... Քրիստոսը թէն հասէպիլլէ թանը- տըզ իսէ տէ շիմտի արթըզ թանըմալըզ:»

Յ. Գ. Գ.

ԱՐԲԱՀԱՄ ԼԻՆԳՐՆ

Կէչէն հաֆթա տէրուներտէ Ամէրիզա է- հալիսի Աբրահամ Լինգընըն եէվմ ի վէլատէ- թինի կէօզէթտիլէր: Պիր Փազիր գուլիպէսին- տէ սօղմուշ, կէնճիլիյինտէ կիւնտիւզիւն նա- Փազասը իշիւն չալըչըպ կէճէլէյին մուս ըշը- զընտա տէրսլէրինի էօյրէնմիշ, հայաթ միւհա- հատէսինտէ չէթին վազթլար կէչիւրմիշ, չիւ- քին եիւզլիւ պիր ատէմէ պիւթիւն միլլէթ հիւրմէթ կէօպէրտիլէր, չիւնքի պու ատէմին

պու պէօյիւք միլլէթին նասիպինի թային էթ- մէքտէ մուհիմ պիր հիսսէսի օլմուշ իտի:

Պու կիւն Ամէրիզա պէօյիւք պիր միլլէթ մազամընտա տիւնեանըն պէօյիւք տէվլէթլէ- րինին պաշընտա տուրույօր իսէ, ճօղրաֆիա- ճա վասի էօլքէլէրի վէ զէնկին մատէնլէրի վէ չօգ էհալիսի պուլուռտուղու իշիւն տէյիլ տիր. պաշգա միլլէթլէրինտէ վասի էօլքէլէրի վար, թիւրքիանըն վէ իրանըն մատէն օճազարը կվրօփա տէօվլէթլէրինին զըպթէսինի թահրիք էթմէքտէ տիր. Հինտիսթան վէ Չին էհալիսի Ամէրիզանընքինին իքի իւշ միսլի տիր: Ամէ- րիզա պէօյիւք տիր, չիւնքի անըն նասիպինի թային էտէն վէ միլլէթ մազամընտա անըն սի- րէթինի թէչքիլ էտէն միւրշիտլէրի պէօյիւք տիրլէր: Ուաշինկթըն, Լինգըն, Րուզվէլթ կի- պի ըէիսլէր, էմըրսըն, Լօնկֆէլօ, Պրայէնթ կիպի շաիլլէր, էտիլըրտ, Պիչըր, Ֆիլիփս Պը- րուքս կիպի վալըզար վէ էօմրիւն հէր տաիւրէ- սինտէ անը իրչատ էտէն պէօյիւք միւրշիտլէրի պուլուռմուշ տըր:

Պու պէօյիւք վէ նէճիպ միլլէթին նասիպի- նի մէմլէքէթէ եէնի կէլմիշ մուհաճիլլէր թա- յին էթմէզլէր: Անլէր պիր միւրտտէթ իշիւն քէնտիլլէրին էսքի մէմլէքէթլէրինտէ էօյրէն- տիւրլէրի թէրպիյէ վէ մէտէնիլլէթէ եաշալըպ կէչէր կիտէրլէր. լաքին պու մէմլէքէթին օլ պէօյիւք միւրշիտլէրտէն թէվլէրիւս էթտիյի իտէալ նէսլտէն նէսլէ օ մուհաճիլլէրին զիւր- րիէթլէրինի պու եէնի մուհիթէ թալիմ էտէ- րէք տէվամ էտէրլէր: Աբրահամ Լինգընըն ա- զամէթի շուրատա իտի քի օ քէնտի շախսընտա պու Ամէրիզա իտէալընը կիւզէլ պիր սուրէթ- տէ թէճէսսիւմ էթտիւրմիշ իտի: Անըն էօմրիւ պու 60 սէնէտէն պէրու պու պէօյիւք միլլէթին կէօղիւ էօնիւնտէ տուրմուշ վէ հէր սէնէ անըն Ֆէզաիլինի հէր թարաֆտան թէպճիլ էտէրլէր, լաքին հալա օսանմամըշ տըրլար: Անըն ազա- մէթի իսէ ազլ ը սէլիմին տիզկիւնի իլէ իտարէ օլուռան պիր իրատէթլէ մանէվի հայաթըն եիւքսէք մէպտէլլէրինէ թապի օլարազ նէճիպ պիր սիրէթէ մալիք օլմասընտա տըր:

Պու տիյարը քէնտիլլէրինէ իքինճի վաթան իթթիխազ էտիպ սիթիզըն օլմուշ վէ օլմազ իւզրէ օլան պիզ էրմէնիլլէր տախի էկէր պու տիյարըն մէսլէյինտէ եիւրիւրսէք վէ պու նէ- ճիպ միլլէթին սիրէթինէ մալիք օլմազ իսթէ- յօր իսէք պու մէմլէքէթին հազիզի վէ լալըզ սիթիզընլարը մազամընտա պուլուռմազ իսթէ-

յօր իսէք, պու տիյարն ֆէքթըրիէրինտէ վէ սօգադլարընտա կէօրտիւլիւմիւզ վէ տահա պու միլլէթին էվսաֆը ճէլիլսինի քէնտինէ մալ էթմէմիշ օլան սընֆլարըն մէսլէքինտէ եիւրիւմէյիպ Ուաշինկթըն վէ Լինգըն կիպի պէօյիւք միւմէսսիլլէրին սիրէթլէրինի միւթալէա էտէրէք եիւքսէք սընֆէհալինին ուսուլլարընը իթթիլա էթմէյէ սայ էտէլիմ:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՀԱՅԱԹ ԹԱՃԸ

Քրիսթիան հայաթը սալթ էյի օլմադա չալըշմագտան իպարէթ տէյիլ, անճագ գուվ-վէթլի պիր հասրէթ իլէ էն էյի էօմրէ մալիք օլմադա չալըշմագ տըր: Քրիսթիան եալընըղ իսէլաս պուլմադա թալիպ տէյիլ, անճագ «ճէլալա» նախ օլմագ իսթէր: Ահա ը ճէտիտին «ճէլալ» թապիւրինէ նէ տէրէճէ էհէմմիլէթ վէրտիյի չայան ը տիգգաթ տըր: Թապիւր ի մէգ-քիւրլէ միւմինին իմթիյազ վէ զաֆէրի իշարէթ էտիլիւր: «Էօլիւմէ գատար սաուրդ օլ, վէ սանա հայաթ թաճընը վէրէճէյիմ:»

Քրիսթիանըղըն ատէմէ թագտիմ էթտիյի իտէալ ինսանըն գանընը գայնատըր, իսէյալընը թահրիք էտէր, անը շէճաաթ վէ սէպաթա սէվգ էտէր վէ էօնիւնէ վասի պիր մէյտան աչար: Պու իտէալըն թէէսիւրի թահթընտա Պօղոս՝ Ձէգար վէ Նափօլէօն կիպի շահանի րիւյալարլա տօլու պիր ատէմ օլտու: Քրիստոսըն մուհապպէթ վէ ինայէթիյլէ ֆէթհ օլունմուշ պիր տիւնեա, իլահի մագսէտլէ իտարէ օլունան թարիխ վէ ահ ու էնինտէն գուրթուլմուշ խիւգաթ հագգընտա անըն թաշըտըղը թէսալվուրլար նէ՝ հաշմէթլի շէյլէր տիրէր:

Պօղոս վագասա աճայիպ պիր գուվվէթէ վէ եէնիւմէզ պիր իրատէթէ մալիք օլան պիր Բիւնիքս (հանճար) իտի Լաքին Քրիստոստան ալտըղը իլհամ վէ իման անը նէ եիւքսէք մէվգիլէրէ եէթիշտիրտի: Վէ այնի թէճրիպէ հէր ատէմէ պէօյիւք իլհամլար վէ զաֆէրեհապ էօմրէլէր վէրմէյէ գատիր տիր:

Վէ էկէր պու կիւն քիլիսէլէր քէնտիլէրտէն պէքլէնիլէն գուվվէթի իպրապ էթմէք իսթէրլէրսէ Քրիստոսըն Պօղոսա վէրտիյի պասարա վէ իլհամա մալիք օլմագ կէրէք տիրէր:

Վէ էկէր պիր քիլիսէ Յիսուսը տիւնեանըն իսէլասքեարը տէյու թանըյապ պու իլհամա նախ օլունասա, օ պուլունտուղու պիւթիւն քիւրէ ի հալալը սէմալի էլէքթրիքլէ տօլտուրաճագ տըր: Օ Գօլոմպօս կիպի եէնի տիւնեալար քէշֆ էթմէյէ վէ Լիվինկսթօն կիպի «գարանըղ տիյարլար» թէնվիր էթմէյէ սէվգ օլունաճագ տըր:

Քրիսթիան հայաթընըն վէ խըտմէթինին ճէլալի կիպի պիր ճէլալ եօգ տըր: Քրիսթիանըն ուֆուգուստան վասի պիր ուֆուգ եօգ տըր: Ալլահըն ինայէթիւնին մագսէտլէրինտէ միւնքէշիֆ օլանտան տահա տէրին պիր ումգ տահա եիւքսէք պիր իրթիֆա եօգ տըր: Վէ պու իլհամ իլէ սէվգ օլունանլար նէ՝ պասար վէ՝ նէ շէվգ իլէ «Մէլէքիւթիւն կէլան», իրատէթին սէմալաթտա օլտուղը կիպի եէր իւգէրինտէ իճրա օլունսուս,» տէյու տուա էտէրլէր:

ԳԱՆԿՐԻԿԵՑՇՆԷԼԻՍԹ

ՏԻԹՐԵՑԻՆԻՉ ՎԷ ԿԻԻՆԱՀ ԻՇԼԷՄԷՑԻՆԻՉ

Տիթրէմէք ումուլէն առապի զաաֆ ալամէթի տիր: Ձաֆ իսթիյարլարըն վէ պիր թագըմ սինիր իասթալըգլարընա միւպթէլա օլանլարըն էլլէրի վէ ալագլարը տիթրէր: Լաքին պաղը սըրատա տա տիթրէմէք էյի ալամէթ տիր, ատէմին փէք իսթիյաթլը վէ թէտպիրլի տալընտըղըն կէօսթէրիր: Մէսէլա իմթիհանա կիրէճէք օլան շակիրտին նիչէ տէֆա էլլէրի վէ ալագլարը տիթրէմէյէ պաշլար, նի՞ չիւն, իմթիհանը գուսուրսըղ կէշիւմէք իսթէյօր: Քէգա ամէլիյաթ էսնասընտա պաղէն ճէրրահլարըն էլլէրի տիթրէմէյէ պաշլար իսէ, պու հալ ճէրրահլան փէք տիգգաթլը տալընտըղընա պիր տէլիլ տիր: Էլինտէքի պըշաղը ազ պիր սաղա եա սօլա կէօթիւրմէսիլլէ պիր տամար քէսիւմէք թէհլիքէսինի կէօրիւր վէ իսասթանըն հայաթընը թէհլիքէյէ մարուղ գըլմամագ իսթէր:

Բուհանի հայաթտա տալի էյի տիթրէմէլէր վար տըր: Հագիգի պիր Քրիսթիան պիր իասթատա պուլունմամասը իշիւն հէր ան իսթիյաթլը պուլունուր, տիթրէր: Ուշրում քէնարընտա կէղէն ատէմ կիպի փէք գօրգարագ վէ տիթրէյէրէք կէղէր: Վէ իշթէ պէօյլէ իսթիյաթլը հալտէ պուլունմամասը իլէ տիր քի կիւնահըն տէհէթլի կիրտապընա տիւքմէքտէն

մասուն տըր: Շէյթան պու նէվ տիթրէք խրիսթիանլարտան խօշլանմադ: Օնուն հազլանտըղը վէ նիհայէթ ալլատըղը քիմսէլէր իզվա վէ թէճրիպէլէրի թընմայան պիր թազըմ միւթէճասըրլար տըր: Իմտի գօրգալըմ վէ տիթրէյէլիմ, օլմայա քի կիւնահ իշլէյէլիմ. «նէլասըմըզ գօրգու վէ տիթրէմէ իլէ իթմամ էյլէյէլիմ»: Ֆիլ. 2. 12:

ՏՕԳ. Մ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

ԱՐԹԸԳ ԵՏԹԷՐ ԷՖԷՆՏԻԼԷՐ

Նիւ Եօրքտա վէ Պօթթօնտա պաղը էրմէնիճէ դագէթալար կէօրտիւմ, ալնլարընտա իրի եազըլար իլէ «Ամէլէլէր պիրլէշիմիդ», եազըլը իտի: Աճէպա պիր թօհաֆիյէ մի տիր տէյու սօրտուղումտա Հայ Պօլլէվիքէր դագէթասը տըր տէտիլէր: Փարիլտէ տախի պէօյլէ պիր դագէթա նէշօր օլունսուղունուն վէ Ֆրանսատան Եունանիսթանտան Հայ Գօմմունիսթիլէր խապէր վէ չէքվալարը գուլազըմըզ եէթիշիյօր: Տօն Գիշօթլուղուն պու տէրէճէսի օլտուղունու ինսան ազլը քէստիրէմէյօր. էրմէնի ամէլէսի պիրլէչէճէք, քիմէ՞, նէյէ՞ գարշըր Ամէրիգա գափիթալընա, Ֆրանսա սէրմայէսինէ գարշըր— վէ ինգիլապ մէյտանա կէթիլէճէք,— տահա տօղրուսու պիր գաչ պաշը սէթր օլմուշ էրմէնի տէ թարտ օլունաճադ: Ինսան թէճրիպէսիլլէք իլէ պաղը համագաթտա պուլունուր լաքին օն տէֆա չարփըլըպ ազլը պուրնու փարչալանտըզտան սօնրա եինէ քէնտիսինի օ տէչէթլէ տէօնէն չարիւն տիլէրինէ աթմագ պու անճագ պիլլիմ միլլէթէ նասիպ օլմուշ չէճաաթ տըր: Պու կիպի գօմէտիալարը օյնայանլար սալթ քէնտի հիսապլարընա եա պախթընա օյնամըշ օլալար պիլլտէ էյլէնիր, օլսա օլսա Ֆիքրլէրինտէքի մարազ իշիւն պիր ազ աճըր իտիք. լաքին անլէրին նէթիճէսի պիլլիմ պաշըմըզտա փաթլայօր, գուլմ ալթընտա ինլէր իքէն համագաթըմըզ կիւլիւնիւյօր: Արթըզ եէթէր էֆէնտիլէր:

Հէր նէրէտէ պիր գաշըմըզ պիր արայա կէլիպ եաշումագ իմքեանլարընը էլտէ էթմէյէ սայ էյլէտիք իսէ տէրհալ պիր գաշընըզ տիքիլիպ ալլա Ֆիքրէ կէլմէզ չարփըզըզլար վէ ֆախտէսիլ նիւմայիշ վէ լաֆգէնիլլէր իլէ իւ-

զէրիմիդէ աթէչ վէ թուֆան կէթիլտիւնիլ, վէ պիլլտէն իւսթէլիք միւնէթտարըզ պէքլէտիւնիլ: Պիլ տէ սիլի ալգըշլատըզ, սիլի պէսլէտիք. եափտըղընըզ հէր տէլիլիքլէրէ այնի քէրամէթ տէյիպ սախթէ միլլէթիլլէրլէք քիսվէսինի իսթէտիլիլիլ պիլլիլլէրտէ կիլիլիլիլ տիւլմէնլէրէ վէսիլլէ վէրտիք, եաուլարա կիւլիւն օլտուզ, հէր չէյի իւսթէ վէրիպ պիր համագաթ միւքեաֆաթը իլէ օրթատա գալտըզ. արթըզ քեաֆի տիր էֆէնտիլէր: Սիլլէ քիմ պու միլլէթին վէքեալէթիլի վէրտի, սիլի քիմ ինթիլիսապ էթտի: Պիլլիմ հիսապըմըզա պիլլիմ պաշըմըզա օյնամաղա սիլլէ քիմ հագգ վէրտի, պիր լաֆընըզա օն պիլլէր վէրտիք, պիր պօմպանըզա եիւզ պիլլէր Ֆէտա էթտիք, եինէ սիլլէ գահրիմանլար տէտիք. տէմէյէնիմիդէ դաւաճանըլը քիւրք կիպի կիլտիլտիլիլ: Պիր էլիլիլիլտէ պօմպա պուրշուն օլ պիր էլիլիլիլտէ դաւաճան իլէ կէլտիլիլ. կեահ պիրիլիլ կեահ օլպիրիլիլ լէզլէթիլիլ պագտըզ. հէր իքիսինտէն տէ տօյտուզ. արթըզ եէթէ՛ր: 30 սէնէտէն պէրրու «սիլի գուրթարաճաղըզ» տէյու խըզմէթիլիլիլ պիլլիմ ուղուրըմըզա գօյտունուզ: Յեղափոխութիւն, հիւրիլիլլէթ, վաթան կիպի փարլազ նէանլէլիլի կէօղիւմիլլէ կէօսթէրիպ պիլլի մէֆթուն էթտիլիլ. աղըմըզա նէ վէրտիլիլ իսէ եուլթալ, իւզէրիմիլլէ նէ կիլտիլտիլիլ իսէ ալէմէ օնուն իլէ կէօրիւնտիլք, բուպ ասրտան պէրրու կէօղիւմիլլէ գափալը արգանըզ սըրա կիթտիք, արթըզ խէլաս օլտուզ...: Գուրթուլտուզ...: Տահա նէ՞ իսթէյօրտունուզ: Մալիմիլ, ճանըմըզ, ըրըմըզ, նամուսըմըզ, էլպիսէմիլլէ քէմէյիմիլլէ գալմատը գուրթուլտուզ, լուլթէ կտիլիլ պիր ազ տա պաշգալարը գուրթարընըզ, տիւնեաա գուրթուլմայան եալընըզ պիլլէ մի իլ, արթըզ քեաֆի տիր:

Տին՝ իման՝ քիլիսէ՝ ախլազ՝ ալլէ տէյու պիր չէյլէրիմիլլէ վար իտի, սիլի թէճմին էտէլիլ քի պունլարտան տա գուրթուլտուզ. չըս չըպլազ, իւս իւրեան իլ, չու զարիպ գըլըլարա, չու էճնէպի ախլարլարա աթըլտըզ պիլլէ պիր մէլճա վէրտիլլէր, պաշըմըզ բահաթ էմէյիմիլլէ իլէ պիր էքմէք եէր իսէք պիր չէյ տէյէն եօզ, թիւճարըմըզ ամէլլէ, էսնաֆըմըզ տիլլէնճի, աղալարըմըզ չատըրնիլիլ, ուստատըմըզ չայիլտ, պանքէրիմիլլէ պագգալ, ալօգաթըմըզ իլթիւճիւ, տօղթօրլարըմըզ իշճի օլտուզ, պըրաղընըզ քի հալիմիլլէ չիւքը էտիպ չու առէմ-

լէրին հիւսնիւ թէվէճճիւհիւնիւ գազանույ նա-
մուսումը իլէ հաշայալըմ: Ամէրիգատան աշ-
նի սէս. Եունանիսթանտա աշնի տէրտ, հալա
քիււպլար, հալա կուսակցութիւնլար, հալա
լաֆլար, հալա «հիւքիւմէթիւիլ սօսիալիսթ
մի օլաճագ գօմիւհիսթ մի» տօնքիչօթլուղու,
նէթիճէ, հէր եէրտէ շու փէրուշան միլլէթէ
գարշը ատաւէթ վէ թահգիւր, հէր եէրտէ ըն-
տիգայրըպըլ (իսթէնիւմէզ) թէէսիրլէրի: Ար-
թըզ եէթիշիւր: Էվլէթ, պիզ պու ճէզալարա
միւսթահագգ իտիք. անըն իշիւն տիլիմիլ Եօզ
տըր. օթուզ սէնէտէն պէրրու տիլիլիսի ճահիւ-
լէր էլիւնէ վէրտիք: Ազլը էրէնլէրիմիլ Եա նէ-
յիմէ լազըմ տէյիլ սէրվէթ վէ իսթիւրահաթը-
մըզ արգասընա տիւշտիւք Եա տա գուրշուն-
լարտան գօրգուպ պաշըմըզը թօսպալը կիպի
իշէրի չէքտիք: Պազըլարըմըզ պիլէրէք սախթէ
շան ու չէրէֆ արգասընա տիւշիւպ ազընթըյա
գաթըլտըզ վէ սախթէ միլլէթփէրվէրլիք իւ-
նիֆօրմասը կիլիսիպ գապարտըզ. փէնճէնպէ-
յէ չարշամպա տէյիլ սիլիւն իլէ օյնայըպ սէք-
տիք. կէօղիւմիլզիւ աշտըզ քի 'ճաս ճաւլագ
գալմըլըզ. օլան օլտու, արթըզ եէթէր...

Սէօյլէյիւնիլ Էֆէնտիլէր. շու 30 սէնէլիք
յեղափոխական հարաքէթտէն, շու կուսակցա-
կան հայաթտան նէ՞ գազանտըզ, պիզ պիւր
թէք թանէ էյի պիւր շէյ կէօսթէրին. մատտի՝
մանէվի՝ սիյասի՝ ախլագի՝ իզթիսատի՝ պիւր
գազանճ, պիւր մուվաֆֆագիլէթ, պիւր իւմիտ
կէօսթէրին տէ թէսէլլի օլալըմ: Իքի միլիօն
ճանա՝ Եիւզլէրճէ միլիօն սէրվէթէ՝ 100 պիւն-
լէրճէ տէյիլ պիւր թէք պաքիւրէնին թէզլիւիւնէ,
սիւրիւ սիւրիւ մասումլարա պէտէլ պիւր ուֆագ
շէյ իպրագ էտիւնիլ քի էլիւմիլտէ գալմըլ օլ-
տուն. պէիս Եօզ ճիւմլէսիւնի սիլզէ աֆվ էտէլիւմ.
սիլզէ հէլալ էտէլիւմ

Շիւմտի իսէ Եալընըզ սիլտէն պիւր ինսաֆ
պիւր մէրհամէթ տիլէյօրըզ. պիլզի բահաթ պը-
րագըն. ֆըրգա գաւզալարընըզ, Գօմմիւնիստ
Սօսիալիսթ պիլմէմ նէ թէշքիւլարընըզը
թէրք էտիւնիլ. հիշ Եէրտէն ասլը օլմայան Եէր-
տէ պիլզի պիւր տահա փէրուշան էթմէյիւնիլ.
արթըզ եէթէր:

Կէլիւնիլ արթըզ պիւր ֆըրգա օլալըմ, էր-
մէնի կուսակցութիւնը, պիւր էմէլիմիլ օլտուն
Եաշամագ վէ Եաշաթմագ, պիւր ճէհտիմիլ օլ-
տուն, Էօքսիւլզ վէ փէրուշանլարըմըզ գուր-
թարմագ. պիւր մուգատտէսիյաթըմըզ օլտուն,

տիւնիմիլզ վէ աիլէ հայաթըմըզ. պրագընըզ սի-
յասիյաթըն աղըր վէ մուրիւպ թէքէրի Եու-
վարլանսըն էզսին, տահա չօզլարը մահվ էթ-
սին. պիլզ արթըզ օնուն աթէշ քէսիւմիւլ իզլէ-
րինտէն սէլամէթտէ տուրալըմ, թա քի պու ա-
լէմտէ էյէր հագգ վէ մանէվի գուլվէթ տէնի-
լէն պիւր շէյ վար իսէ օ քէնտիւնի իզհար էյլէ-
սին վէ գալիմէր էզիլիլ մաղլումլար պիւր նէ-
ֆէս ալսընլար:

Արթըզ եէթէր էֆէնտիլէր. էվրօփալըլար
պիլզէ գարշը էյլէտիքլէրի գուլմ վէ խըյանէթ-
տէն ութանըյօրլար վէ քէնտիլէրինի թէպիլիյէ
իշիւն վէսիլէ արայօրլար: Պու վէսիլէյի պիլզ
վէրմէյիլիւմ. հէր Եէրտէն պիլզի տէֆ էթմէք
իսթէյօրլար քի կէօզլէրի կէօրիւպ վիճտանա-
րը քէնտիլէրի բահաթսըզ էթմէսին. պու պէ-
հանէյի վէրմէյիլիւմ: Սիյասի իշլէրինէ գարըշ-
մայալըմ. պիլզիւմ արամըզտա պիւն թանէտէն
պիւր գուսուր օլաա ճիւմլէմիլզէ մալ էտիյօրլար
վէ սիլզ էրմէնի իսմիւնի իւզէրինիլտէ թաշը-
տըզմա իսթէտիլիւնիլ Եօլտա մուսմէլէ էթմէ-
յէ մէկըուն տէյիլ սինիլզ. զիրա անլամագ իս-
թէմէյօրլար քի պիլզ սիլտէն տէյիլ իլզ:

Պաթըմա պիւր հիքհայէ կէլիյօր քի կէշ-
միշ վէ հագըր հալիւմիլզի կիւզէլ իլզահ էտէր:
Գարընըն պիւրի օղլունա հիտտէթլէնիլ Եէնի
չէրի աղասընա չէքվա էյլէր: Աղա էմը էտէրքի
կիտիլ օղլունու կէթիւսիւնիլ վէ գարը պէրա-
պէր կիտիլ կէօսթէրսին. Գարը Եէնի Չէրիլէ-
րին հէյպէթլու հալլէրինի կէօրիւպ փէշիւման
օլուր վէ օղլունու պու գալիմէրէ թէսլիւմ էթ-
մէմէյէ գարար վէրիւր: Եօլտա պաշգա պիւր
կէնճէ բասթ կէլիլ իշթէ օղլում պու տըր տէ-
յու օնու կէօսթէրիւր. Եէնի Չէրի օղլանը թու-
թուպ տէօյմէյէ պաշլար: Կէնճ հէր նէ գատար
պու գարը վալիտէսի օլմատըղընը, քէնտի վա-
լիտէսի էօլլէի Եէտի սէնէ օլտուղունու իտտի-
ա էտէր իսէ տէ, տիւնլէյէն օլմագ վէ աղանըն
հուզուրընա կէթիւրիլէր. աղա կէնճին իթա-
աթսըզլըզտան մատա պիւր տէ վալիտէսիւնի ին-
քհար էթմէսինէ զազապլանըպ 100 տէյնէք
չէքէր վէ վալիտէսիւնի արգասընա ալըպ էվէ
կիթմէսիւնի էմը էտէր: Կէնճ օղլան գարըլը
արգասընտա ալըպ Եօլտա կիտէրքէն անգատաշը
բասթ կէլիլ «Պու նէ՞ Ահմէտ պու գարը քի՞մ
տիւր» տէյու սօրար: Կէնճ «Անամ տըր», ճէ-
վապընը վէրիւր: Տօսթու «Հայտէ շաշիւն անան
էօլլէի Եէտի սէնէ օլտու», տէյիւնճէ «Կիթ օնու
Եէնի Չէրի աղասընա անլաթ», տէր:

էֆէնտիւէր, արթըզ Էէթէր. Եէնի Ձէրի աղասը 30 սէնէ տիր պիղէ տալազ չէքիօր վէ անամըդ տէյու սիզի արգալալօրըզ: Արթըզ էլ վէրիր:

Ա. Ս. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՎԵՐ. ԿԱՐԱՊԵՏ Ս. ՄԻՍԻՐԵԱՆ

Ա.

Վեր. Կարապետ Մ. Միսիրեանն վազթարզ վէ նահէհանի էօլիւմիւ խապէրի, քէնտինի ճիւմլէ թանըյանլարը տէրին քէտէրէ զարգ էյլէտիյիկիպի, պէնի տախի չէտիտէ սարստը: Ձիրա անըն իլէ օլան ալազամ, խալիս պիր տօսթ վէ մահրէմ պիր բէֆիզ ալազասը օլմուշ իտի: Անը չօզ սէնէլէրտէն պէրու եազընտան թանըմը իտիմ: Պու միւնասէպէթլէ, անտէն գապուլ էթտիյիմ շախսի թէէսիւրլէրի, վէ անըն տէյէրլի շախսընտա կէօրտիւլիւմ թազտիրամիզ մէգիյէթլէրի ումումա իլհազ էթմէք իսթէրիմ:

Վեր. Կ. Մ. Միսիրեան, մէրհում Վեր. Մանուկ Միսիրեանն վէ Տիկին Ովսաննա Միսիրեանն իլք մախտումը իտի: Անըն փէտէրի փէք հալիւմ, բիյասըզ, տինտար պիր վաիզ իտի: Անըն վալիտէսի իսէ զէքի, միւտէպպիր, Փապիլէ պիր գատըն իտի: Կարապետին զաթընտա, քէնտի փէտէր ու մատէրինին էն ալա խասսիյէթլէրի թօփլանմը իտի:

Պատ. Միսիրեան Ֆիզիքի սուրէթտէ փէք սաղլամ վէ տինճ պիր կէնճ իտի: Անըն Ֆիզիքի թէշքիւթը շայան ը իհթիրամ իտի: Ձանն էտէրսին քի, օ հիւսն ու սըհէթին գուսուրսըզ պիր մօտէլի իտի: Օ ուզուն պօլլու, տօլլուն ճէսէտլի, պէյազ պէնզլի, գըվըշըզ սաշը, դըրմըզ եանազը, կիւզէլ չէհրէլի, միւթէնասըզ էնտամը պիր կէնճ իտի: Անըն խարիճի կէօսթէրլի ճալիպ իտի: Անըն շախսիյէթի սէվիմի վէ մըզնաթըսի իտի: Օ հէր նէրէտէ պուլունսա, քէնտինին ճազիպէլի գուվլէթիլլէ պաշալարը ճէզպ էտէր իտի:

Պատ. Միսիրեան սիմաճա նէ գատար տիլպէր իտի իսէ, թապիաթճա տախի աշի տէրէճէտէ կիւզէլ իտի: Օ՝ նախօզ վէ չիրքին թապիաթլարտան արի իտի: Օ թապէն ինսանա եազըն իտի: Օ՝ ատէմլէրլէ թէմասա կէլմէքլիյի, կիւլիւպ սէօլլէմէյի սէվէր իտի: Օ՝ իւնսի ալազալարտան մահզուկիյէթ տուլար իտի: Օ՝ ատէմլէր արասընտա հազիզի պիր ատէմ

իտի: Օ թէազլիւմ էտէն պիր չիշկինլիք իլէ, էնկինլէրի թահգիր էթմէզ իտի: Օ պէօյիւքլէրլէ պէօյիւք, վէ միւթէվազըլար իլէ միւթէվազը օլուր իտի: Օ քէնտի քէնտինի հէր սընֆ ու պապէթտէն քիմսէլէրէ ույտուրուր իտի: Օ մուաշէրէթ էթմէք իլմինի էյի պիլիր իտի: Օ՝ քէնտի թավը ու հարէքէթլէրինտէ նէզաքէթլի վէ թէրպիյէլի իտի: Անըն աթվարընտա հազիզի պիր ճէնթըմէնին հարէքէթլէրի դահիր իտի: Անըն սիմասընտա թէպէսսիւմ վէ տիլինտէ սիւրուր գաիմ իտի: Օ, քէնտիսիյլէ պիրլիքտէ Փէրահ պիր քիւրրէի հալա թաշըր իտի:

Անըն պու խարիճի չէն թապիաթընտա, անըն տէրունի նիքպինլիկի աքսիէզիր օլուր իտի: Օ դարարմազ պիլմէզ նիքպինլիկէ մալիք իտի: Օ հէր չէյին էյի վէ փարլազ թարաֆընը կէօրիւր իտի: Օ մէյուսիյէթ վէ պէտպինլիք կիրտապը իշինտէ միւթէզըրազ օլմազ իտի: Անըն կէօլէրի տաիմա իւմիտ չէօլէլէրլիլէ փարլար իտի:

Պատ. Միսիրեան պիլմիւմլէ թանըշլարընըն մուհապպէթ վէ հիւսն ի թէվէճճիւհիւնիւ գազանմը իտի. զիրա օ՝ պիլմիւմլէ ալազալարընտա բիյասըզ վէ մահրէմանէ իտի: Օ՝ պաշալարլէ գօլաճա մուաշէրէթ էտէր, վէ թէզիյէ տօսթլաշըր իտի: Բիյա անըն իշին էճնէպի պիր լուղէթ իտի: Օ քէնտի թավը ու հարէքէթլէրինտէ սաֆի վէ բիյասըզ իտի: Օ Ֆէնտպազըլըզ, միւտահանէյի, թէզվիրի թահգիր էտէր իտի:

Ազլի ճիհէթտէն, Պատ. Միսիրեան Փաիզ իւլ ատէ գապիլիյէթլէր իլէ միւթէլլէֆ իտի: Անըն միւտէրրիք Ֆիքրի վէ քէսքին զիհնի վար իտի: Օ՝ 1909տա, Մէրքէզի Թիւրքիա Գօլէճինտէն, փէք փարլազ մուվաֆֆադիյէթլէրլէ միւնթէհի օլտու: Օ՝ Գօլէճ միւտտէթինտէ պիր չօզ միւքեաֆաթլար ալտը: Օ՝ քէնտի սընֆընտա էն եիւքսէք տէրէճէյի գազանտը, վէ քէնտի սընֆընըն էլվէտա վէրէնի (վիլէտիֆթօրիլըմ) օլտու: Անըն խիթապէթ էթմէք գապիլիյէթի փէք էրքէնտէն անլաշըլտը: Օ՝ հալա Փրէշմէն սընֆընտա իքէն, էզպէրլիք զիյնէթինտէ, ինկիլիզճէ խիթապէթտէ միւքեաֆաթ ալտը: Շապիրտլիք վէ մուալլիմիլիք էթտիյի էյյամտա, օ՝ պիր գաշ քէրրէ Այնթապըն պիրինճի քիլիսէսինին մինպէրինի լալըզըլա տօլտուրտու:

Պատ. Միսիրեան, իւշ սէնէ Այնթապտա փրօթէսթանլարըն Մէքթէպ ի Իտաուսինտէ

սէր մուսուլմանիք վաղիֆէսիյէ խղճէթ էթտի: Վէ օրտա էհլիյէթլի վէ թէհսիրլի պիր մուսուլման իզթիտարընը իզհար էթտի: Օ՝ հաֆթա զարֆընտա միլլէթին էվլատլարընը ֆիքրէն թալիմ էյլէտիյի կիպի, Կիրակի կիւնլէրինտէ տէ, Կիրակի մէքթէպլէրինին նազիրի հալինտէ, անլէրին րուհանի թալիմինէ պէզլ ի զայրէթ էտէր իտի: Օ՝ կէնճլէր Գրիսթիյան Շիրքէթինի վէ գուսայրըն զայրէթէշ վէ իլէրտէ տուրան աղալարընտան իտի:

1911տէ, պիզ իքիմիզ պիրլիքդէ Այնթապտան չըգտըզ, վէ պիւթիւն սէյյահաթը պիր արատա էտէրէք, պիրլիքտէ Եէնի Տիւնեայա եէթիշտիք: Նիւ Եօրգտա, ալթը հաֆթա այնի օտատա եաթտըզ, վէ այնի մաղաղատա պիրլիքտէ իշլէտիք: Մէքթէպլէր պիզի պիրիպիրիմիզտէն ալըրտը իսէ տէ, գալպէն վէ մագսէտճէ միւթթէհիտ գալտըզ: Օ էնտօվըր իւմ ի Իլահիսինէ կիթտի, պէն իսէ Հարթֆըրտա կիթտիմ: Լաքին հէր եազ թաթիլինտէ իէքտիկէրիմիզի զիյարէթ էտէրէք պիրլիքտէ խօշ վազըթլար կէշիրտիք:

Պատ. Միսիրեան թալիմ ու թէրպիյէյի վէ միւթալաալը սէվէն պիր կէնճ իտի: Օգուսմա գվէ մէշգ էթմէյէ տօղրու անըն սէօյիւնմէզ հալէսի վար իտի: Անըն ֆիքրի սաթհի տէյիլ իտի: Օ՝ պէլլի վէ աղըր քիթապլար օգուր, վէ պէօյիւք ֆիքրլէր իլէ քէսպ ի մուարէֆէ էտէր իտի: Օ՝ Ամէրիգանըն էն եիւքսէք մէտրէսէլէրինին պիրինտէ ֆիքրճէ թէրազըր վէ տէվէսսիւ էթտի: Օ՝ իւմի րուհը էյի միւթալաա էթմիշ իտի: Օ՝ պիլա խալֆ վազաալարը թէֆթիշ էտէր, վէ հազիգաթլարը արար իտի: Օ՝ տօղրու վէ պէրրազ տիւշիւնէպիլի իտի: Օ՝ թէֆէքթիւրլէրինտէ մանթըզի, վէ գանըլարընտա սալլամ իտի: Օ՝ Ամէրիգատա տախի քէնտի ազլի իսթիտատլարընը իպրազ էյլէտի, վէ քէնտի սընֆընտա իլէրի պիր մէվգի իհրազ էյլէտիյի կիպի, քէնտի փրօֆէսօրլարընըն եիւքսէք գանըշ վէ թէվէճճիւհիւնիւ գազանտը: 1914տէ, էնտօվըրտան մէգուն օլտու. Լաքին այնի միւէսսէսէտէ վէ անա միւլասըզ օլան Հարվըրտ տար էլ ֆիւնուընտա թէտէրրիւսիւնիւ իքի սէնէ տահա տէվամ էյլէտի:

Շապիրտլիկի էյյամընտա օ պօշ տուրմատը: Կիրակի կիւնլէրինտէ, Լօվէլ Ինճիլի ճէմաաթընտա վազ վէրիւր իտի: Անըն սէսի վաղթ պէ վաղթ պաշգա միւսպէրլէրտէն տէ ի-

շտիլիւր իտի: Օ՝ չօգ զիյնէթլէրտէ նութգլար իրատ էթմէյէ տալէթ էտիլիւր, վէ հէր զէման քէնտի մէշգլէրինին միւֆիտ մահսուլաթընը՝ քէնտի միլլէթտալարընա թէվգի էթմէյէ ա-մատէ պուլունըր իտի:

Բ. Ս. ԼԵՒՈՆԵԱՆ

ՎՕՇԻՆԿԹՆԸՆԸ ԽՕՄՐ ԳԱԻՏԵԼԵՐԻ

Փետրվար այը մէշհուր պիր այ տըր: Ամէրիգանըն էն պէօյիւք իքի առէմլէրի Փետըրվարտա տօղմուշլար. — Վօշինկթըն վէ Լինքըն: Պէօյիւք ինկիլիզ ալիմ Չարլըս Տարվին տախի Փետրվարտա տօղմուշ տըր: Քէզա մէշհուր միւճիտ էտիսըն Փետր. 11տէ, վէ շէօհրէթլի շաիր Լօնկֆէյօ 27տէ տօղմուշ տըրլար: Անլէրին տօղուշ կիւնլէրի հիւրմէթլէ կէօգէտիլիւր:

Պիզ էրմէնիլէր տախի Քաջն Վարդան Մամիկոնեանըն զիքրինի վէ զիյնէթլինի ումումէն Փետրվարա թէսատիւֆ էտէն Բարեկենդան Հինգլարթիսինտէ էտէրիզ: Բահնիւմա գարիունու իշինտէ Փետրվարտա տօղան վար իսէ, վարսըն իֆթիխար էթսին:

Փետրվար 22տէ Վօշինկթընըն տօղուշ կիւնիւ Ամէրիգատա քէմալը հիւրմէթլէ իճրա օլունմագտա իքէն, տիւշիւնտիւմ քի «Վօշինկթընըն նէզաքէթ նիզամլարընը» Բահնիւմա գարիունընա թազտիմ էտէյիմ:

Վօշինկթըն տահա մէքթէպտէ իքէն, 20 եաշընա վարմագտան, քէնտինէ էօմր գախտէլէրի հալինտէ պազը նիզամլար ինթիխապ էյլէտի: Տէնիլիյօր քի, անլէրի վալիտէյնինտէն վէ մուսուլմանտէն իշիթմիշ վէ պազը քիթապլարտան էօյրէնմիշ իտի: Օլ իթթիխապ էյլէտիյի գախտէլէրի, «Արգատալըզ վէ միւսահէպէթտէ մէտէնիյէթ. վէ նէզաքէթ նիզամլարը» թէսմիյէ էյլէտի:

Օլ նիզամլար 110 թանէ իսէլէրտէ, անլէրին պէս պազը էն մուհիմլէրինի ինթիխապ էյլէտի, Վօշինկթընըն տօղտուղու կիւնիւն րա-գամը օլան 22սինի թազտիմ էտէճէյիմ:

1. Հուզուրտա եա արգատալըզտա հէր պիր հարէքէթ ախէրլէրի հիւրմէթ իլէ օլմալը:

2. Ախէրլէրին հուզուրտանտա էլլէրին վէ ալազլարըն իլէ օյնամա: Անլէր սէօյլէր իքէն սէօզլէրինի քէսմէ: Սիւքիւթ էտէճէք եէրտէ սէօյլէմէ:

3. Շադա իլէ տիկէրլէրին հիսսիյաթընը

ինճիթմէ : Ֆուրսաթ պիլէ վերսէլէր պաշաւալ-
րընը գէմմ էթմէ :

4. Չէհրէն տաիմա ֆէրաճ օլսուն, լաքին
թէմքինլի մէսէլէլէրտէ վազարը տուր :

5. Իշ ատէմլէրի իլէ օլան միւսահէպէթին
զըսա վէ տօլլուն օլսուն :

6. Միւսատէլէտէն սազըն, միւնազաա մէյ
տանա կէթիլի : Ախէրլէրին էֆէրաբընա հիւր-
մէթ էթ :

7. Տիկէրլէրէ նասիհաթ էթմէքտէ տիզ-
գաթը տալլանմալը, իհթիյաթը պուլունմա-
լը տըր : Էն էմին թարիզ հիւթիյէթլէ կիզ-
լիճէ նասիհաթ էթմէք տիր :

8. Ախիւրէրին թազպիհ էտէն իքէն, սէ-
նիմ ամէլլէրինէ տիզգաթ էթ, չիւնքի, «Ամէլ
սէօզտէն եիւքսէք սէօյլէր :»

9. Պաշապարընը քազպիհ էտէր խապի-
լէրէ անէլէ իլէ ինանմա :

10. Իթիպարընը խաթըր իչիւն էյի ատէմ-
լէր իլէ արգատաշ օլ, չիւնքի քէօթիլէր իլէ
պուլունմազտան խէ, եալընըզ պուլունմազ
տահա էյի տիր :

11. Տօթուլուն սանա ֆիլան սըրըր սէօյ-
լէմէսի իչիւն իճպար էթմէք նէզաքէթսիզլիյին-
տէ պուլունմա : Ախէրլէրին իչլէրինի պիլմէյէ
մէրազըր օլմա : Կիզլիտէ գօնուչանլարա եազ-
լաշմա :

12. Քէյֆի պիր գէմանտա, եատա սօֆրա-
տա, քէտէրլի պիր շէյ սէօյլէմէ : Պաշալար
սէօյլէրսէ, մէսէլէյի չէվիլի :

13. Չօգ թէքլիֆսիզ օլմա : «Թէքլիֆսիզ-
լիք նէֆրէթ մէյտանա կէթիլի :» Լաքին տօս-
թանէ վէ նէզաքէթլի օլ :

14. Ախէրլէրին գուսուրլարընը թազի-
ր էթմէ, չիւնքի օ վալիտէյնէ, խօճալարա վէ
պէօյիւլէրէ ախտ պիր վազիֆէ տիր :

15. Արգատաշըրգտա պիլիմէյէն պիր լի-
սան սէօյլէմէ : Էհէմմիյէթլի մէսէլէլէրի խա-
ֆիֆճէ պահա էթմէ :

16. Սէօյլէմէգտէն տիւլիւն : Աճէլէ էթմէ :
Լուղէթլէրի թէքմիլ վէ աշըզճա թէլէֆֆիւզ
էյլէ :

17. Հազիլգաթ օլտուղունու թէքմիլ պիլ-
մէտիյին պիր խապէրի հազիլգաթ կիպի սէօյ-
լէմէ : Սէնին եա ախէրլէրին սըրըրնը մէյտա-
նա չըզարմա :

18. Իճրա էտէմէյէճէյին իշէ պաշլամա,
լաքին էթտիյին վատլարը սազլամաղա տիզ-
գաթը օլ :

19. Սէնտէն պէօյիւլէր պիր քիմսէ իլէ
գօնուչուր իքէն, նէ տիւլէ, նէ սէօյլէ, նէ տէ
կիւլ : Սանա միւսալի օլանլար իլէ գօնուչուր
իքէն, միւսահէպէթինտէ օսանճ վէրմէ : Մատ-
տէտէն սաիմա, չօգ թէքէրրիւր էթմէ : Հազըր
օլմայան պիրի ալէյհիտէ ֆէնա սէօյլէմէ :

20. Սօֆրատա շիշպօղազ օլմա : Ղաղապ-
լանմա, ետիյին թաամա գուսուր պուլմաղա
չալըշմա, սօֆրանըն իւղէրինէ տայանմա, տա-
իմա ֆէրաճ պիր եիւզ վէ թէպէսսիւմ կէօսթէր :

21. Ալլահ հազըրտա սէօյլէրքէն վազար-
լը վէ թէմքինլի պուլուն : Վալիտէյնին ֆազի-
ր պիլէ օլսա, անլէրէ հիւրմէթ վէ իթաաթ էթ :

22. Տէրունինտէ օլան օլ սէմալի աթէլի
— զամիրի — տիրի սազլամաղա զայրէթ էյլէ :
Վօշինկթըն պիհազգին, «Մէմլէքէթինին
ֆէտէրի, Մուհարէպէտէ պիրինճի, Սուհտա
պիրինճի, էհալիսինին գալպիտէ պիրինճի»
տէնիլմէյէ շայէսթէ տիր : Օնուն պու էօմիւր
գաիտէլէրի, հէր պիր շախսըն էօմիւր իչիւն էն
էլզէմ նէզաքէթ նիզամլարը տըրլար :

ՏԻԳՐԱՆ Հ. ՐԷՃԷՊԵԱՆ

ՖԷՆՆ Ի ԹԷՇԽԻՍ

Ձէման ը գատիմտէ ֆէնն ի թըպպ՝ թէչ-
խիսէ էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք խաթանըն իպ-
րազ էյլէտիյի մարազ իշարէթլէրինի թէտա-
վիյէ սայ էտէր իտի :

Ասըրլարտան պէրրու պիզէ միրաս գալմըշ
օլան թըպպի քիթապլար վէ ըիսալէլէր՝ մա-
րազ իշարէթլէրինի թէտավի էթմէք ուսուլա-
րը իլէ տօլու տըրլար :

Ձէման ը գատիմ աթըպպասը՝ թէչխիս իլ-
մինէ ալեհաճ օլմատըզլարը իչիւն մէսուլ թու-
թուլամազլար, չիւնքի անլէրին էյամընտա
հալ ը հազըրըն թէչխիս վասըթալարը, եանի
Բօնթիկէն չուսար, խուրտէպին թահլիլաթ ը
քիմեալիյէ վէ սաիրէ եօգ իտի : Էլ եէվմ ֆէնն
ի թըպպ պիւթիւն գուլվէթինի թէչխիսէ հասը
էյլէմիշ օլուպ անը իքմալա սայ էյլէմէքտէ
տիր : Շէօյլէ քի հալ ը հազըրտա թէչխիս, թէ-
պապէթին թէմէլի վէ ըիւքնի օլմուշ տըր :
Թէչխիս պիրինճի, թէտավի իսէ իքինճի տէ-
րէճէ էհէմմիյէթի հալիզ տիր :

Թէչխիս՝ պիր խաթանըն իպրազ էյլէտիյի
մատտի վէ մանէվի, ֆիքրի վէ հըսսի իշարէթ-
լէրի պիրէր պիրէր թէֆսիր, թէֆթիշ վէ թահ-

լիւտէն սօնրա պու իշարէթլէրին միւսէպպիւ ի էվլէլի օլան մարաղը պիւմէք վէ քէշֆ էյլէմէք տիր :

Թէշխիստէն սօնրա թէտավի վէ շիֆա պաղէն միւսքին վէ չօղ տէֆա իսէ խարիճ ի իմքեան տըր : Թէշխիսին էհէմմիյէթինի իղահ իշին պիր էսքի զէման թապիպի իլէ պիր եէնի զէման թապիպիինի մուպայէսէ էտէլիմ :

Էսքի զէման թապիպիինի սէրմայէսի կէօղլէրի, գուլաղը, պուրնը վէ փարմաղլարը իտի. թապիի տիր քի պու վէ սաիրէ միւսքէմէլ թէշխիսէ քեաֆի տէյլի իտի : Վէ պու սէպէպտէն նաշի էսքի զէման թապիպի թէշխիսէ զէյր ի մուգթէտիր օլարաղ տիգգաթընը թէտավիյէ հասը էյլէմիշ իտի : Լաքին եէնի զէման թապիպի հավասը խամիսէսինէ ճէտիտ հավվասը իլմիյէ, եանի միղանը հէրարէթ, խուրտէպին, Բօնթկէն շուասը, էլէքթրիք, էսէվաթը ը թահլիլիյէ վէ սաիր թէճհիղաթ իլավէ էտէրէք թէշխիս տրինեասընտա միւսքիլէր իմրա էյլէտի :

Էսքի զէմանտա պիր թապիպի կէօղ գափաղլարընը վէ այաղլարըն շիշմէսինի կէօրէրէք պէօպրէք խասթալըղընը թէշխիս էտէպիլի իմքէն, էլէէվմ հալը հաղըր թապիպի օ իշարէթլէրին գուհուրընտան սէնէլէր էվլէլ իտրարըն քիմեավի թահլիլի վէ խուրտէպին իլէ մուսայէնէսի սայէսինտէ օ իլլէթին վիւճուտընը քէշֆ էտէպիլի :

Թէշխիս իշին մուսթաղամ վէ տաղիգ մուսայէնէ վէ թէֆթիշ էլլէմ տիր : Պիր խասթանըն նապղընա պաղարաղ խասթալըղ թէշխիս էթմէք սաըն կէշմիշ տիր : Պիր իլլէթի թէշխիս իշին վիւճուտըն հէր պիր ուղվը միւստէգղիպանէ թէֆթիշ օլունմալը տըր. կէօղ, գուլաղ, պուրուն, աղըղ, տիշլէր, պատէմճիքլէր, պօղաղ, տիլ, ճիյէր, գալպ, քէմիքլէր, միտէ, պաղըրսաղ, տալաղ, գարա ճիյէր, ալաթը ը թէնասիլիյէ, տէրի, ասապէլէր, գան, իտրար, թաղեիգ ի տէմ, թարթը վէ սաիրէ պիրէր պիրէր եօղլանըմալը վէ անլէրին վաղիֆէտէ թէքեասիլ էտիպ էթմէտիքլէրի մէյտանա չըգմալը տըր : Զիւնքի պիր ուղվտա նիւմայան օլան պիր մարաղ իշարէթի պաշգա պիր ուղվըն նօգսան վաղիֆէ կէօրմէսինտէն իլէրի կէլէ պիլի :

Սըհէթ, վիւճուտը թէշքիլ էտէն աղանըն հէմ ահէնկ պիր ոսւրէթտէ իշլէմէսինտէն իլէրի կէլիլ. մարաղ իսէ պու ահէնկին պօղուլմա-

սընտան իլէրի կէլիլ : Մէսէլա պասարըն գաւաֆը պէօպրէքլէրին նօգսան վաղիֆէ կէօրմէսինտէն իլէրի կէլէպիլիլ. օյնաղլարտաքի աղլը իսէ շիւրիւմիւշ տիշլէրտէն վէ եա խասթա պատէմճիքլէրտէն իլէրի կէլէպիլիլ :

Նաղիք վէ սէնասթընըն էրպապը օլան պիր թապիպի վիւճուտըն քեաֆէ ի ագսամընը թէտգիգտէն վէ թէֆթիշտէն սօնրա թէշխիսինի եափար վէ սօնրա թէտավիյէ գաղըղըր :

Շու հալտէ էյ էսիր ի Ֆիրաշ տօսթում, պիր գաշ տալէրիք պօղուլմուշ սասթընը, գօմշու վէ եա տօսթունա եափըմասը իշին կիւվէնմէյէրէք սասթընա գօշտըղըն կիպի, միլեօն տալէր գըյմէթինտէ օլան սըհէթին պօղուլտըղ զէման գօմա գարը մուսայէնէսինտէն զիյատէ՝ սըհէթ սասթընընա՝ թապիպիինէ միւրաճաթ էտիպ անտէն էվլէլա թէտավիտէն, րէնկիլ սուլարտան, միւտէվլէր վէ փարլաղ հապլէրտէն վէ գօղուլու մէրհէմլէրտէն զիյատէ թէշխիս թալէպ էյլէ :

Թէտավի իշին ալէք տէֆա :

ՏՕԲԹ. Ա. ԱԲԵԼԼԵԱՆ

Պօստըն.

ՄԵՔՏԵՊԼԵՐՏԷ ՏԻՆ

Կէշէն կիւն Նիւ Եօրղըն պէօյիւք պիր սալօնունտա ֆարաղը մէգհէպի Փըրգալարտան 2500 գատար պիր ճէմաթ թէճէմիւ էթմիշ օլտուլու հալտա Փրօթէսթանթ, Գաթօլիք վէ Նէհուտի րէիսլէրի թարաֆընտան նութղար իրատ էտիլէրէք միլլէթ մէքթէպլէրին տրին թէտրիսաթ իտիսալընը լուղումընտան պահս էյլէմիշլէր տիր : Մէմլէքէթտէ կէօրիւլէն ալաղաղըղըն պիր պէլլի սէպէպի չօճուղլարըն միլլէթ մէքթէպլէրինտէ տրին թալիմ գուպուլ էթմէտիքլէրի օլտուլունը թէշքիտ էտէրէք ճիւմլէսի տէ պիլիթթիֆաղ մէքթէպլէր տրին թէտրիսին իտիսալընը թալսիյէ էյլէմիշլէր տիր : Զօճուղլարա էօլմէք ճանլարը պուլունտուլունը վէ Ալահըն էվլատը օլտուղլարը հալտա անա իթաթ էթմէք կէրէք իտիքլէրինի քիւշիւք եաշլարընտան անլէրէ թէլլին էթմէք կէրէք իտիլինի իտիա էյլէտիլէր : Պունուն իշին իսէ Փրօթէսթանթ, Գաթօլիք, Նէհուտի, ճիւմլէսինի պիրպիրլէրինի սէվմէսի լաղըմ օլտուլունը թէշքիտ էյլէտիլէր : Մէքթէպլէրտէ տրին թալիմին լուղումընը Ամէրիգա էհալիսի հիսս էթմէյէ պաշլամըշ տըր :

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ԹԻԻՐԻԹԻԱ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՖԱՐԳԻԸ ԷՖԲԵԱՐԼԱՐ

Ամերիգայը Ձէսթըրըն ֆիքրի

Սապըզ Ամերիգա Վիս Ամիրալարընտան օլուպ թէգաիւտ օլմուշ օլան Ձէսթըր նամ գաթ Թիւրքիատա կազ եաղը մէնպալարընը իշէթմէք վէ շմէնտէֆէր եաիմագ իմթիյազլարընը ալըպ Ամերիգայը սէրմայէտարանա սաթմագ էմէլիյէ 16 սէնէտէն պէրրու Սթամպօլտա վէ էնգարէտէ տօլաշմագտա օլմուշ վէ իմթիյազ ալապիմիշ իսէ տէ Ամերիգա Հիւքիւմէթի վէ էհալիսի անա էհէմմիյէթ վէրմէտիյինտէն Ձէսթըրըն փլանը պօշա տիւշմիւշ իտի: Պու տէֆա Ամերիգա Հիւքիւմէթինին Լօզան մուհաէտէսինի թաստըզը մէսէլէսի մէվզուը պահա օլուր իքէն Ձէսթըր պիր թագըմ պէյանաթտա պուլունմուշ տըր, աթիտէ պազը գըսմլարընը տէրմ էտիյօրըզ: Ձէսթըր տէյօր քի: «Ամերիգա սէրմայէսի Թիւրքիանըն սալքի տօգուլունմաժը սէրվէթ մէնպալարընը ինքիշաֆը իշիւն սարֆ էտիլմէլի տիր: Թիւրքիա իլէ հիշ պիր խուսումէթիմիզ եա պէյնիմիզտէ մէսէլէ եօզ տըր: Թիւրքէր Ուիլսընըն 14 մէպտէլէրինտէն պիրի օլան մուգատտարաթլարընը քէնտիլէրի թային էթմէք մէսէլէինի թագիպ էթտիլէր, պունա Լօյտ ձօրմ էվլէլա րազի օլմուշ իքէն սօնրա Թիւրքէրի էսարէթտէ սազլայըպ քէնտիսի տէ Արսլան հիսսէսինի ալմագ եօլունա կիթտի: Ամերիգալըլար հիսսիյաթա գափըլտըլար, զիրա Թիւրքէր էրմէնիլէրի սիլիպ սիւփիւրմէք իշիւն ճէհտ էլլէր իքէն, Րիլիֆ Գօմիթէսի Թիւրքէրի պու հազլարընտան սօյմազա, եանի մուգատտէրաթլարընը թային էթմէքտէն մէն էթմէյէ չալըշտըլար վէ Ամերիգա օրտու վէ տօնանմասընը էրմէնիլէրէ իսթիզլալիյէթ վէրմէք իշիւն գուլլանտըրմագ իսթէտիլէր: Օ էրմէնիլէր շիմտի պիր թիւֆէնը աթմայարագ Պօլէվիլէրին գուճաղընա աթըլտըլար քի անլէր պիւթիւն պէշէրիյէթին տիւշմէնի տիրլէր: Ձէսթըր Փրօֆէսօր Հարթըն, «Թիւրքէրլէ սիյասի ալագայա կիրմէք հագգըզըլըզ իլէ տօսթլուգ էթմէք տէմէք տիր» սէօղիւնէ տախի փրօթէսթօ էտիյօր: Սապըզ ամիրալ Ձէսթըր Թիւրքիանըն սապիթ վէ սաղլամ պիր հիւքիւմէթ օլմատըզը իթիւրաղընա գարշը տէյօր քի, «էվրօփատա պոնտան սապիթ պիր հիւքիւմէթ եօզ տըր: Ինկիլթէրա Իրլանտայը զայպ էթտի վէ Միւսթէմէքէլէր ալըլմագ իւզրէ տիր-

լէր պէլէր Սգօշիա պիլէ ալըլաճագ տըր: Էվրօփատա հիշ պիր հիւքիւմէթ Մուսթաֆա Բէմալ հիւքիւմէթի գատար տալանամատը վէ շիմտի տիւնեատա էն հիւրքիյէթփէրվէր վէ Փլիմուլհ գալասը գատար սաղլամ հիւքիւմէթ Թիւրքիա ճիւմհիւրիյէթի տիր: Շիմտիքի իտարէ պաշընտա օլանլար եարըմ ասը էվլէլ էվրօփայա սիւրիւմիւշ Թիւրքէրին էվլատլարըն տըլլար քի էվրօփատա թալիմ օլունտուլար վէ 15 սէնէտէն պէրրու քէնտի մէմլէքէթլէրինէ Ամերիգանըն 30 սէնէտէ եափամատըզը թէէմիւնաթ վէ մէպտէ վէրմիշ օլտուլար:

Իգթիսատէն տախի Թիւրքիա Ինկիլթէրատան սօնրա էն գուլվէլէլի հիւքիւմէթ օլտուլունու Ձէսթըր իտտաա էտիյօր: Շիմտիյէ գատար Թիւրքիանըն մալիյէսի էճնէպի գօնթրօլը ալթընտա օլտուլու իշիւն Թիւրքիայը ֆագիր սազլայըպ փարայը քէնտիլէրի գուլլանըյօր իտիլէր: Թիւրքիանըն էլինտէն ալագիլէրինի ալըպ պօրճլարը իւզէրիտէ պրագտըլար: Հարպ մասրաֆը Ալամանիա թարաֆընտան թէհաիւտ էտիլմիշ իտի, տախիլի պօրճ նիսպէթէն ազ վէ մէմլէքէթին սէրվէթ մէնպալարըն չօզ տըր: Գափիւթիւլասիյօնլար տախի լիւզիւմսիզ տիրլէր: Ամերիգալըլարըն թէէսիս էթտիլէրի մէքթէպ վէ միւհսսէսէլէր Թիւրքէր թարաֆընտան կիւզէլճէ մուհաֆագա օլմուշ տըրլար վէ գափիթիւլասիյօնլարա հիշ իհթիյաճ օլմամըշ տըր»:

Պունլարը սէօյլէյէրէք Ձէսթըր Ամերիգանըն տէրհալ սիյասի ալագայա կիրմէսինի եօզսա մատտի վէ մանալի չօզ զիյանը օլաճաղընը իտտիա էտիյօր:

«Լօնտօն Թայմզ»ըն Մալսապիլիին Էֆեհարը

Թիւրքիատան Լօնտրայա ալտէթ էտէն Թայմզ մուլպիլի շէօյլէ եաղըյօր. — «Սթանպօլ Րում վէ էրմէնիլէրին հիճրէթի սէպէպինտէն սանաաթ քեարտան մահրում օլտու: Հարպը ումումիտէն էվլէլ Թիւրքիանըն սէքէնէսի 10 միլիօն իտի: Շիմտի 8 միլիօնա էնմիշ տիր: Չօճուզլարտա վէֆիյաթ նիսպէթի 100տէ 80 տիր: Թէվէլլիւտաթ տախի էքսիլիյօր: Պիր գաշ սէնէ սօնրա 7 միլիօնա թէնէզզիւլ էտէճէք տիր: Հալպուքի շիմտի Եունան էհալինին ատէտի 6½ միլիօն տըր: Թիւրքէր քէնտի մէմլէքէթլէրին իմար էտէճէք եէրտէ խարապ էտիյօրլար: Թրապիատա (էտիրնէ) հարպտան էվլէլ 650

պին հաշիվ վար իտի, չիմտի 200 պին պիլէ եօդ տըր. վէ մահաւորտար արագիլէր գուրու չէօլէ թահվիլ օլտուլար: Հարպ էսնասընտա եափըլան շմէնտէֆէրլէր փարէ փարչա օլույօր: Փախ- թախթ տէնիլէն էնկիւրիւտէ 30 պին էհաշի վար: Օրատա Ալամանլար էփէյի իշ կէօրիւյօր- յար: Պանա թիւրքլէր տէտիլէր քի պիր գաչ սէնէ սօնրա թիւրքիա եէնի պիր մէմլէքէթ օ- լաճագ, պէն իսէ թիւրքլէրին էսքի մէսէլլէրի- նի խաթըրմա կէթիրտիմ «էսփի համամ էսփի քաս»:

Պիր իքալիալընըն էֆֆեարը

Միլանօտա Մուսօլինինին իտարէսի ալթըն- տա նէշր օլունան կէրարչիա նամ զաղէթատա Գօրնէլիօ տի Մարգիօ իամինտէ պիր մուհարրիւր չէօլլէ եաղըյօր: Շիմտիքի թիւրք միլլի հիւ- քիւմէթինտէ խարապիյէթ վէ չիւրիւմէք իւն- սիւրիւ օլուպ իմար էտիճի պիր շէյ եօդ տըր: Թիւրքլէր Անատօլույա եէրլէշիպ Ալամանիա- տան մատա հէր պիր էճնէպի թէէսիւրէ չիւպհէ վէ զըսգանձըզ իլէ նազար էտիյօրլար: Քէն- տի հալինէ պրագըրմըզ պիր մէմլէքէթ օլուպ փախթախթը օլան էնգարէտէ կիճէ կիւնէշին պաթմասը իլէ պաշլար վէ եալընըզ էյլէնճէսի պիր թէք սինէմա տըր: Տիւնեատան նէ գատար ուզազ օլտուղունու ուղուն տէվէ գաթարլա- րընտան վէ թօզ տիւման պուլութլարընտան անլարսըն: Պիւթիւն սիյասի միւպահէսէլլէր թիւրք զաղէթալարընա միւնհասըր օլուպ պաշ գա պիր քիւթիւպիսանէ եա էճնէպի զաղէթայա րասթ կէրմէղսին, գատիմ էսէրլէր մահվ օլուպ կիթմէքտէ, էլէքթրիք միւսթագպէլէ ախտ պիր մէսէլլէ օլուպ սօղազլար էյրի պիւրի, տար վէ քիւրի, էքմէքճի տիւքեանլարը վէ խանլար եալընըզ հօթէլլէր օլուպ, պիր սէօզ իլէ թիւրք միլլիյէթճիլիյի էնգարէնին ճիօղրաֆի մէվ- գիինէ միւմասըր գուրու վէ հայաթսըզ տըր: Թիւրքլէր Անատօլուտա Եւլանլարա գարշը օ- լան միւմահէտէլլէրինտէ զարպտա Ֆրանսա վէ իթալիատան, շարգտա իսէ Րուսլարտան մուա- վէնէթ կէօրտիւլէր: Սիյասէթտէ չիւքրան պիր ֆաղիլէթ օլմատըղընտան պու իւշ տէօվլէթ- լէրին հիշ պիրի տէ քէնտի եարտըմլարընա պէ տէլ պիր մուամէլլէ կէօրմէտիլէր: Իթալիանըն Լօղանտա օլան եարտըմլարա պէտէլ օնա տախի ֆարլը մուամէլլէ էտիլմէտի. անլէրէ հիշ պիր ճիհէթլէ թէլճիհ մուամէլլէսի օլմատըղընտան մատա Լօղան ահանամէսինի իլք իմգալայան օլտուղու հալտէ պիլէ թիւրք մաթպուլաթը ա-

նա հիւճիւմ էթմէքտէն կէրի տուրմատըլար: Հաթթա պու կիւն իթալիան թիւրք միւնասէ- պէթի թարաֆէյն էմնիյէթսիղլէքտէն իպարէթ տիր:

Ֆրանսանըն թիւրք իլէ իքի մուհիմ մէ- սէլլէսի վար տըր: Պիրի Սիւրիա հուտուտը օլ պիրի թիւրքիատաքի Ֆրանսըզ մէքթէպլէրի մէսէլլէլլի: Պունլարըն հէր իքիսիտէ հալլ օ- լունմատըգտան մատա, ախէր ճիւմլէ մէսէլլէ- լէր տախի կիւճ պիր վագիյէթտէ տիր: Րուսիա- նըն էվրօփալըլարա մուխալիֆէթի սէպէպին- տէն Մօսքօվա իլէ էնգարէ արասընտաքի մու- վագաթ իթթիֆազ կէշմիշէ ախտ պիր մէսէլլէ օլուպ Րուսիա եինէ էսքի տիւշմէն հալինտէ տիր: Պու իքի միլլէթլէր Պահր Սէֆիտ էօլու մէսէլլէսինտէն տօլալը եինէ խուսումէթտէ տիր լէր: Գալլգասիա իսէ հէնուզ գայնամագտա տըր: Մուսուլ մէսէլլէսի պիւթիւն թիւրքիա- տա ինկիլիղլէրէ մուխալիֆ պիր հիսսիյաթ ու- յանտըրմըզ օլուպ, Պալպանլար, Պուլլարիա տախի իսթիսնա օլմայարագ թիւրքէ խասիմ տիրլէր: Պէօլլէճէ թիւրքիանըն եալընըզ տօս- թու վէ միւշալիլի Ալամանիա օլուպ թիւր- քիայա ախտ հէր շէյ Ալաման եա Ալաման մու- հիպպի տիր:

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱՁԸՐԷ

Ինկիլթէրատա.— Մր. Չըրչիլ Ինկիլթ հիւքիւմէթի թարաֆընտան Ֆրանսանըն մալլ- յէ նաղըրը Մ. Գլէմէնթէլլէ պիր մէքթուպ եա- զըպ հարպ պօրճունա նազարէն շէօլլէ պիր թէք լիֆտէ պուլունմուշ տըր.— շէօլլէքի Ինկիլ- թէրա իթիլաֆ տէվլէթլէրին հարպ միւնասէ- պէթիլլէ քէնտինէ օլան պօրճլարընտան (14,200,000,000 ալթուն մարգտան) անճագ քէնտիսինին (Ինկիլթէրանըն) Մ. Ամէրիգայա թէտիյէ էտէճէյի պօրճըն պէտէլլիւի ալտըգտան սօնրա պաղիսինի իթիլաֆ տէվլէթլէրինէ հի- պա էտէճէք տիր: Պու սուրէթլէ Ֆրանսանըն պօրճունտան իքի սիւլսիւնիւ պրագմըզ օլա- ճագ տըր: Վէ Ֆրանսանըն թէտիյէ էտէճէյի պու մէպլաղըն պիր զըսմըն Տօուզ փլանընա կէօրէ Ալմանիատան ալաճաղը հիսսէտէն մահ- ուպ զըլաճագ, տիկէր պիր զըսմընտա Ֆրան- սա տօղրուտան թէտիյէ էտէճէք տիր: Վէ է- կէր Ալմանիատան ալընաճագ մէպլաղ Ինկիլ- թէրանըն Մ. Ամէրիգայա վէրէճէյի թագսիտ-

տէն զիյառէ օլուրսա, Ինկիլթէրա օ Ֆաղլալը իթիլաֆ տէվլէթլէրէ թէրք էտէճէք տիր: Պու թէքլիֆի Ֆրանսա հիւքիւմէթի միւթալէա է- տէրէք ճէվապընը վէրէճէք տիր: Լաքին Ամէ- ըրիգալըլար Ինկիլթէրանըն պու թէքլիֆինի պիր աղ նախօնուտի իլէ թէլազզը էտիյօրլար, զիրա տիւշ լնիւյօրլար քի Ինկիլթէրա պու եօլտա հարպ պօրճլարընա տաիր Եէմինի Ամէ- ըրիգա իւզէրինէ պրազմըլ օլույօր: Վէ «Իշթէ պիզ հարպ պօրճլարընը պէյն էլ միլէլ պիր մէ- սէլէ աստ էտիպ անըն պիր գըսմընը թէրքէ հազըրըզ: Իմտի Ամէրիգա քէնտի ալաճաղըն- տան նէ գատարընը թէրք էթմէք իսթէյէճէք տիր» տէմիշ օլույօր: Պու իսէ Ամէրիգալըլա- րըն խօշունա կիթմէյօր: Ինկիլթէրա Ագ Տէնիզէ պիր թահթ էլ պահր եօլլամըլ տըր քի տիւնեատա էն պէօյլիւլ իմիշ: Ինկիլթէր- րա հալա ֆիլօսընը արթըրմագտա տըր, 7 իհ- թիյաթ վէ 6 մուսալին ֆիլօլար թէշքիլ օլունա- ճագ վէ պունլար տաիմա ֆաալ ֆիլօ իլէ ալա- գատա օլաճագլար: Պունլարտա 380 զապիթ վէ 2400 էրօփլանճը պուլունաճագ:

Րուսիատա.— Մուսթիլէրլէ (քէօյլիւլէր- լէ) մէրքէզի հիւքիւմէթ արասընտա պազը իս- թիլաֆ մէյտտանա կէլմէքտէ տիր: Մէրքէզի Գօմիւնիսթ Գօմիթէ քէօյլիւլէր արասընա պիր չօգ խաֆիյէլէր կէօնտէրմիշ օլուպ անլէրին տախիլի ահվալ վէ հիսսիյաթընա տաիր տօղ- ըուտան մալիւմաթ ալմագտա տըրլար: Քէօյ- լիւլէր իսէ պունլարըն իւզգմէթինի անլալարագ անլէրէ հիւճիւմ էթմէքտէ տիրլէր: Ձէնօլիյէֆ վէ թարաֆտարլարը քէօյլիւլէրի կիւճէնտիր- մէք իսթէմէյօրլար, Եինէ տէ քէնտի խտարէլէ- ըրինտէ պիր կէօնէ կէվլէքլիք կէօսթէրմէք իս- թէմէյօրլար: Ամէլէ արասընտա իսթիլալ ալաիմի կիթտիքճէ Եայըլըյօր, վէ Թրօցկի թա- րաֆտարլարը տէրտէսթ օլունույօր: Մըմըր- կանտտա պիր թապուր իսեան էթմիշ վէ քէօյ- լիւլէրին իւզէրինէ հիւճիւմ էմրի վէրիմէյէ- ճէյինէ աստիր սէօղ ալտըգտան սօնրա իթաաթ էթմիշլէր տիր: Պալթիզ զազէթալարընըն Եազտըղընա կէօրէ շիմտի Րուսիատա 90 պին մահպուս վար իմիշ, քի 80 պինի հալա մու- հաքէմէ օլմամըլ տըր: Րուսիանըն Լօնտրա սէ- ֆիրի Րաքօլսքի Մօսկօվատա Րուս մուսալիմ- լէր ճէմիյէթի հուզըրընտա պիր նութգ իրատ էտիպ Րուսիա միւթթէհիտ ճիւմհիւրիյէթի էս- քի պօրճլարը թէէտիյէ էտէճէյինի պէյան էթ- միշ տիր: Միւմաիլէյհին սէօղլիւնէ կէօրէ հիւ-

քիւմէթ Եիւզտէ 7 Ֆաիզլի պիր իսթիգրագ ագտ էտիպ էհալիյէ 100տէ 12 Ֆաիզլէ վէրէճէք վէ պու Ֆաղլա 5 հասըլաթը պօրճա թախսիպ է- տէճէք իմիշ: Ախէր պիր խապէր տէ Րուս ճիւմհիւրիյէթ ըէիսի Րիգօֆըն Շէմալի Գաֆ- գասիա ճէմիյէթինտէ պէյանաթը տըր քի աֆվ ը ումումի իլան էտիլիպ ումում էհալիյէ ըէյ վէրմէք հազըր պախշ օլունաճագ իմիշ:

Իսիւսիւտա.— Րիֆ մէլիյի Ապտիւլ Գէ- ըիմ Իսիւսիւտըլար թարաֆընտան մուհա- ըէպէ էտէն Րալաուլի իւզէրինէ տէ զալէպէ չալմըլ օլուպ անը թութմուշ վէ խալին տէյու տիվան ը հարպա չէքէճէք տիր: Պու զալէպէ- լէր իւզէրինէ Րիֆ վէ անա հէմճիվար օլան գա- պիլէլէր Ապտիւլ Գէրիմին իտարէսի թահթըն- տա իթթիֆագ էթմիշ օլուպ Գրիսթիանլարա գարըլ ճիւհատ իլան էթմիշլէր տիր: Ապտիւլ Գէ- ըիմ սիւրահ վէ մուհիմմաթընը Ֆրանսըղլար- տան վէ իթպլիալըլարտան սաթուռ ալըպ մէմ- լէքէթինի թահթիմ էյլէմէքտէ տիր:

Թիւրքիատա.— Սթանպօլ Պօղաղլարը զօ- մօսիօնը արասընտա իսթիլաֆ զուհուր էթմիշ օլուպ՝ Րուսիանըն օ զօմիսիօնտա ազասը օլ- մատըղընտան մէսէլէլէր հալլ օլունմայօր: Թիւրքլէր իսէ օրտան կէչէն խասթախանէ վա- փօրլարընըն պալրագ չէքմէսինի թալէպ էյլէ- միշլէր վէ պու էփէյի թէլաշը մուճիպ օլմուշ տըր: Ձէմպըրլէյն էվրօփա սէյյահաթընտա Րուս հարպ կէմիլէրինին Պօղաղլարտան կէչմէ- սինի մէն էթմէք իւզըրէ իսթիշարէտէ պուլուն- տուղու սէօյլէնիյօր: Մուսուլ մէսէլէսինի հալլ էթմէք վէ հուտուտ թալին էթմէք իւզըրէ թալին օլունան նաղըմ վէ Վէֆա պէյ իսմինտէ իքի մուրախսա Եախօտ թէրճիւմանլար Պաղ- տատտա Ինկիլիզլէր թարաֆընտան թէվզիֆ է- տիլմիշլէր: Թիւրքլէր՝ Ճէմիյէթ ի Ագվամա փրօթէսթօ էթմիշլէր իսէ տէ՝ Ինկիլիզլէր պու քիմսէլէրին էվլէլճէ Մուսուլ թարաֆընտա իղ- թիշաշ թահրիք էթտիքլէրինի վէ զաթէն փ- լիսլէրին օնլարը արամագտա օլտուղուըն իտ- տիա էյլէմիշ տիր: Սթանպօլ զազէթալարը Եինէ Եունանիսթանտան 25 էրմէնինին Գըպ- ըրսա էնիպ Թիւրք մէմուրլարընա սուի գաստ թէրթիպ էթտիքլէրի հիքեայէլէրլէ տօլմուշ տըր: Պուլղարիսթանտան պիր էրմէնի չմէնտէ- ֆէրին ալթընա կիզլէնէրէք Սթանպօլա կէլմիշ իսէ տէ պուլունուպ կէրի Եօլլանըլմըլ տըր տէ- յօրլար: Կիլիկիա հուտուտ մէսէլէսի տախի հալա հալլ օլունմամըլ տըր: Թիւրքլէր իտտիա

էտիյօրլար քի Իսթէնտէրուն վէ Անթաքիա Թա-
րաֆլարընտա Թիւրքէ Էքսէրիյէթի Հիսապա ա-
լընարադ խուսուսի պիր խտարէ Թէշքիլ օլու-
նաճադ խտի, հալ պու քի Ֆրանսրզլար օրայա
20 պին գատար էրմէնի ճէմ էտիպ իլէրիտէ
Խասսա վէ Կեալուր Տաղը Հէվալիսինի գապթ
էթմէյէ հաղըրլըդ կէօրիւյօրլար: Իքի տէվլէթ
արասընտա միւզաքէրաթ հալա տէվամ էտէ-
յօր:— Պօղազլար մէսէլէսինտէ տախի իխթի-
լաֆ վար տըր Լօղան ահտնամէսինճէ Պօղազ
լարըն իքի Թարաֆընտան 15 միլ արազի պիրթա-
րաֆ մինթադա օլաճադ վէ օրայա Թիւրքէլ
հիւ պիր իսթիւքեամ եափամայաճադլար խտի:
Թիւրքէլ պու 15 միլի Ֆիլան պիր նօթթատան
ալըպ տօղրու խաթթ չէքմէք իսթէյօրլար քի
Պօղազլար էյրի պիւլրիւ օլտուղունտան նիչէ
եէրտէ Հէման գըլըյա եադլաշըյօր: Ինկիլիդ-
լէր իսէ Հէր նօթթատան 15 միլ ուղադ օլմասը-
նը իտտիա էտիյօրլար:

Ամէրիգատա.— Ալասդանըն Նօմ չէհրին-
տէ տիֆթէրիա նամ պուլաշըդ պօղազ իլլէթի
գուհուր էթմիշ օլուպ Հհալի արասընտա պէօ-
յիւք Թէլէֆաթ վէրիյօր խտի: Պուլուն անթի-
քօսիմ տէնիլէն իլաճը օրատան 650 միլ գա-
տար ուղադտա օլան Նէնանա չէհրինտէ պու-
լունույօր խտի: Ֆազաթ օրալարտա ֆէվզիլ
ատէ չէտիտ սօղուդ վէ գար ֆուրթունասը
հիւքմֆէրմա օլտուղունտան եօլճուլուգ գաթի-
յէն իմքեանսըդ խտի: Գասօն նամ պիր քիմսէ
քէօփէլէրի պիր գըզաղըյա գօշուպ Պալթօ իս-
մինտէ մէշհուր պիր քէօփէյին տէլալէթիլէ օ
լիաճարը Նօմա կէօթիւրմէյէ միւրատ էյլէտի:
Պալթօ պու քէօփէլէրին էօնիւնէ տիւշիւպ օն-
լարը վէ 300,000 գալէմ աշըյը գար գապլը իդ-
սիդ եօլլարտան պիր չօդ կիւճիւքլէրլէ նիհա-
յէթ Նօմ գասապասընա եէթիշտիրտի: Վէ պու
եօլտա Հհալինին խէլասընա սէպէպ օլտու: Լա-
քին սօն 60 միլի էն չէտիտ ֆուրթունա իչինտէն
7½ սասթտա գաթ էթտիլի իչիւն, սըֆըրտան
35 տէրէճէ աշաղը տիւշմիւշ օլան սօղուգտա
ճիյէրի տօնար վէ Նօմա եէթիշտիրտէն աղ սօն-
րա վէֆաթ էտէր: Պու քէօփէք պու իճրաաթըյ-
լա Թարիխի պիր չէօհէթ գազանմըշ տըր:

Իքի Հաֆթա մուգատտէմ Գօլինդ իամինտէ
պիր քիմսէ Գէնթըքի էյալէթինտէ պուլունան
պիր մաղարայը Թէֆթիշ էթմէք վէ օրատա
քէշֆ էյլէտիլի եէնի մէնգարէլէրի սէյյահլարա
կէօթէրէրէք փարա գազանմադ իւզրէ պու
գուլու վէ պալըդը մաղարայա կիրէր: Մա-

ղարանըն իչինտէ տօլաշըրքէն պիր գայա տիւ-
շիւպ այաղընտան Թութար: Օրտան գուրթուլ-
մաղա չալըշըր իսէ տէ այաղընը գայատան
գուրթարամադ: Պաղը տօթլարը քէնտինի չը-
գարմադ իւզրէ իմտատընա եէթիշտիրտէր իսէ
տէ, չօդ կէշմէգտէն մաղարանըն օ գօլուղու-
նա կէօթիւրէն ինճէ եօլ տա գափանըր վէ քէն-
տինէ պիր աղ Թաամ եէթիշտիրտէր իսէ տէ
ալթըդ օրտա մահպուս օլան պու ատէմէ եէ-
թիւմէնին իմքեանը գալմադ: Պիւթիւն օ էյալէ-
թին Հհալիսի վէ Հիւքիւմէթ եէր Եիւզիւնտէն
70 այադ գատար աշաղըտա կէօթիւրմիւշ օլան
պու ատէմի օրատան գուրթարմադ իչիւն եօլ-
լար տիւշիւնիւրլէր վէ նիհայէթ պիր եօլ գա-
ղըպ անա եէթիւմէյէ Թէշէպպիւս էտէրլէր:
Պաղըլարը անըն օրատա հալա սաղ օլտուղունա
տախի իշարէթլէր Հիսա էթտիլէրիլի իտտիա
էտիյօրլար իսէ տէ օն տէօրթ եիւն տիր տահա
ատէմէ եէթիւրմէտի վէ պիւթիւն մէմէքէթ
մէրադ իլէ պու Թէշէպպիւսին նէթիճէսինէ
պէլլէյօրլար:

Եուկօսլապիաատ.— Կէշէն Հաֆթա իճրա
էտիլէն ինթիխապտա Մ. փաշիշ եինէ պաշ վէ-
քեալէթտէ գալմըշ տըր: Միւշարիլէյհ Գօմիւ-
նիդմին մէմէքէթի Թէշտիտ էյլէտիլինի վէ քէն
տիսի մէմէքէթի Պօլշէվիլիլէյէ գարը մուհա-
հիւքիւմէթին իտարէսինի ճիւհիւրիլէթի
Թահվիլ էթմէյէ չալըշն փարթի տախի վիք
գուլվէթլէ իչէյօրլար: Շու հալտա մէմէքէթ
էվիէյի նաղիք պիր վադթ կէշիրմէրտէ տիր:

Պուլղարիսթանըն Ամէրիգա սէֆիրի փրօֆ.
փանարէթօֆ իսթիֆասընը վէրմիշ վէ եէրինէ
փրօֆ. Միլէֆ Թային օլունմուշ խտի: Փրօֆ.
Միլէֆ Սօֆֆիայը Թէրք էթմէգտէն նամալիւմ
պիր ֆէրտ Թարաֆընտան գաթլ էտիլմիշ տիր:
Միւմաիլէյհ մէմէքէթի Գօմիւնիսթիլի գարը
միւտաֆաա էտէն էն գուլվէթլի քիմսէլէրտէն
պիրի ատտ օլունույօր:

Ա.Չ.Ա.Յ.Ի. ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Ֆրանսայա Հիճրէթ էտէն էրմէնիլէրին փա-
րիդտէ սաքին օլմալըրըն իմքեանը գալմա-
մըշ տըր: Ֆրանսայա կիտէն Հէր ֆէրտ ֆօլիս-
տէն իգամէթ քեաղըտը ալմալը տըր: Պու քեա-
ղըտը օլմայարադ Թուրքիւն Հէր քէս մահպուս
օլուպ էնճամ սիւրկիւն էտիլիր: Մուհարէպէ-

տէն սօնրա քէօյլիւ էհալի եհրլէրինին խարապ
օլմասընը վէ շէհրին րահաթլըղընը կէօրէհէք
փաթիթաթա տօղրու ազմայա պաշլատըլար :
Պրանսա չիթթիլիլէրինտէ չալըջան ատմէլէրէ
միհհիթաճ օլուպ արգու էտիօր քի էրմէնիլէր
տախի չիթթիլիլէրտէ չալըջաընլար :— Միլան-
տաքի էօքսիւզլէր 18 եաշընա գատար էլթամ-
խանէտէ գալըպ ֆապրիգալարտա իշլէյօրլար
վէ գաղանճլարը քէնտիլէրի իշիւն գաջատա
սազլանըյօր : 0 վազըթտա սէրպէսթ պրազըլը-
յօրլար :— Րիլիֆ իսթանպօլտա պուլունան 4000
էօքսիւզլէրի տախի Եոնանիսթանա նազլ էթ-
մէյէ գարար վէրմիշ տիր :— Ճէնէրալ Սարայ
Սիւրիայա կէլտիյինտէ Սիւրիալըլար էրմէնի-
լէրին օրայա հիճրէթինի մէն էթմէսինի թալէպ
եօլլու պիր լաիհա վէրմիշլէր տիր :— Էրմէնիս-
թանտա գըշ շիտտէթլէ հիւքմֆէրմա տըր : Տէ-
րէճէ սրֆըրտան 30-40 աշաղը իմիշ :— Շէմալի
Գաֆգասիտա պիր գէլգէլէ օլուպ 40 քէօյ խա-
րապ օլմուշ վէ 200 նուֆուզ թէլէֆ օլմուշ
տըր :— Էրմէնիսթանտա 1200 կէնճ Ամէրիգա-
լըլարըն զըրաթ մէքթէպինտէ թալիմ օլու-
նույօր : Պու սէնէ 500իւ իթմամ ք միւտտէթ է-
տէճէք տիր : Մէքթէպին 50 պին տէօնիւմ արա-
զիսի վէ 500 սըզըրլարը վար իմիշ :— Սելանիկ
խասթախանէսինտէ հէփ խասթապազըճըլար
էրմէնի իմիշլէր : Իքի սէնէտէ օրատա 875 չօ-
ճուզ տօղմուշ : Պասթալար էրմէնիճէ քիթապ
վէ զազէթալար օգուրլար իմիշ : Պասթախանէ
իթթիսալընտա պիր մէքթէպտէ վար իմիշ քի
72 շալիրտ պուլունույօր : Սէլանիկտէն չօզլար
էրմէնիսթանա կիթմէյէ հազըրլանըյօրլար :—
Յունվար 23տէ Սթանպօլտա Պայալ Հաուզտա
էօքսիւզլէրէ վէրիլէճէք տինի թէրպիյէ հազ-
գընտա միսիօնէրլէր վէ Փաթրիգխանէ միւմէս-
սիլլէրի արասընտա պիր իսթիշարէ վուզու
պուլմուշ տըր : Տ. Արտաւազդ վէ Տ. Հմայեակ
Ծ. Վարդապետլէր հազըր իմիշլէր :— Մըսըրըն
Ամէրիգա սէֆիրի էրմէնի էօքսիւզլէրին Մըսը-
րա նազլի իշիւն 4000 տօլար ճէմ էտիպ Րիլիֆէ
թէսլիմ էյլէմիշ տիր : Շիմտիյէ գատար Մըսը-
րա 400տէն զիյատէ էօքսիւզլէր կէթիրիլիպ էր-
մէնի խանէլէրինտէ եհրլէշտիրիլիշ տիրլէր :
Պու մագսէտէ Մըսըրտա չալըջան Րիլիֆին միւ
մէսսիլի Մր. Տէվիտսընըն ճէհտլէրի թէշէք-
քիւրէ շայան տըր : Միւմաիլէյհ պիր էրմէնի
մուհիպպի օլուպ եօրուլմազ ճէհտի իլէ պու

իշի պաշա էրտիրմիշ տիր :— Գօրֆուտաքի
Լօրտ Մէյըրզ Ֆընտ էլթամխանէ էվլէլճէ էր-
մէնիսթանա 100 էօքսիւզ եօլլամապ իշիւն մու-
խապէրէ էթմիշ իսէ տէ մուվաֆֆազ օլմա-
մըշ իտի : Պու տէֆա Միւր Ֆրէյզըր Մարսիլիա-
յա կիտիպ Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութիւն
իլէ պիր անլայըշա կէլիպ օրայա 100 էօքսիւզ
թէսլիմ էտէճէք տիր վէ սէնէվի էօքսիւզ պաշը-
նա 20 ինկիլիզ լիւրասը վէրէճէք տիր :— Տէրգօր
թարաֆընտա ճէմիյէթ ի ազվամ թարաֆըն-
տան էօքսիւզ թօփլայան Վասիլ Սապապղեան
իսթիտէ պիր էրմէնի կէնճ Արապլար թարա-
ֆընտան գաթլ էտիլմիշ տիր :— Տ. Զաւէն Արք.
Նպիսկոպոս Գըպրըստա ինչա օլունան Մելզոն-
եան էյթամխանէսինէ խնամակալ թային օլու-
նուպ օրայա տօղրու հարաքէթ էթմիշ տիր :—
Իսքէնտէրունտա Թիւրք հիւքիւմէթի թարա-
ֆընտան էվլէլճէ գապթ օլունմուշ միլլի էմլաք
իստէ օլունմուշ տըր :— Ճարապլունտա 2000
գատար էրմէնի պուլունուպ պիր քիլիսէ, պիր
մէքթէպ վէ 200 գատար էվ եափմըշլար տըր :
Պիր վարդապետ, պիր մուալլիմ վէ պիր մու-
ալլիմէ վար տըր :— Վառնատա Ալթուն Գանուն
Կիրակիսինտէ 20 պին Փրանգ (Պուլլար) ճէմ
օլմուշ տըր :— Սօն թահրիր ի նուֆուսա կէօ-
րէ Գէսապտա 1263 Լուս., 1042 Փրօթէսթան,
557 Գաթօլիք վէ 117 Րում պուլունմագտա տըր :
Լուսաւորչախանլարըն մէքթէպինտէ 140, Փրօ-
թէսթանթարընքինտէ 105, Գաթօլիքլէրինքին-
տէ (Րումլար իլէ պէրապէր) 110, վէ Բարձ.
Ազգ. Վարժարանտա 15 չալիրտ պուլունմագ-
տա տըր :— Գըրըզ իմանտան եազըլըյօր,
«Գըրըզ իման Հալէպ իլէ Իսքէնտէրուն ա-
րասընտա պիր գարիյէ օլուպ պու կիւն օրատա
եհրլէշմիշ օլան 1700 նուֆուսա էրմէնի վար
տըր : Լուս.լարըն պիր մէքթէպի պուլունուպ
150 չալիրտի վէ Իքի մուալլիմի վար, Բոզ.լա-
րըն պիր մէքթէպինտէ պիր մուալլիմ խտարէսի
ալթընտա 60 չալիրտ վէ Գաթօլիքլէրին պիր
մուալլիմ վէ 35 չալիրտի վար տըր : Բահնիւմա-
յը օգումագ իսթէյէնլէր չօգ իսէ տէ պուրասը
ֆագիր էրմէնիլէրին իլթիճա էյլէտիյի պիր
մահալ օլտուղունտան անը փարա իլէ ալապի-
լէնլէր փէք ազ տըր :»

ՐԱՀՆԻԻՄԱՆԸՆ ՇԱՐԹԱՐԸ

Րահնիւմա իբի Հաֆթատա պիր նէշը օլու-
նու իբէն Հաֆթատա պիրէ թէպտիլ էթմէմիդ-
լէ անըն ապօնման շարթարընճա տախի աթի-
տէքի թատիլաթը եալիմամըզա մէճպուրիյէթ
Հասըլ օլմուշ տըր: Պու թատիլաթա գարիյու-
նըն նազար Ը տիդգաթընը տալէթ էտէրիդ:

1. Րահնիւմանըն սէնէվի ֆիյաթը \$3.00-
տէն \$5.00է գալտըրըմըշ տըր:

2. Րահնիւմայա 1924տէն ապօնէ եազըլան-
լարըն սէնէսի 1925 Օգոստոս 15տէ պիթէճէք ի-
քէն, սօն ալթը ալըն զազէթալարընը Հէր Հաֆ-
թա կէօնտէրէճէք օլտուղուճուղտան անլէրին
սէնէսի 1925 Մայիս 9 տա խիթամ պուլանճադ
տըր: Օ թարիխէ գատար ապօնալարըմըզա
վատըմը միւճիպ 26 նուսիէ Րահնիւմա կէօն-
տէրմիշ օլանճադըզ: Պու սընֆ ապօնէլէրիմիդ-
տէն կէրի նօմէրօլարտան էքսիյի պուլունանլար
պիդէ պիլտիլիլէրսէ նէզտիմիդտէ պուլունան-
լարտան օլ նօգսանլարը իքմալ էտէպիլտիլիմիդ
տէրէճէտէ էթմէյէ Հալըշըրըզ:

3. 1925 Մայիս 9 տա ապօնման սէնէսի խի-
թամ պուլանլար մէզքիւր թարիլտէն իթիպա-
րէն քէնտի սըփարըշլարընը թազէլէյէպիլիւր-
լէր, անճազ անտէն սօնրա իշիւն սէնէվի \$5.00
թէտիյէ էտէճէլէր տիր:

4. 1925ին Յունվարընտան իթիպարէն ապօնէ
եազըլմըշ վէ \$3.00 թէտիյէ էթմիշ օլանլարա,
Յունվարըն իւշ նուսիլէլէրինի Հիպա էտիպ,
փետր. իպթիտասընտան սէնէվի \$5.00 Հիսա-
պը իլէ ապօնման սէնէլէրինի պաշլայաճադըզ
վէ վէրտիլէրի մէպլազ Հիսապլարընա դօնու-
լաճազ տըր:

5. Շիմտիտէն սօնրա ապօնէ եազըլանլարըն
սէնէսի սէնէվի \$5.00 Հիսապըլլա եազըլտըզ-
լարը թարիլտէն պաշլայաճազ տըր:

6. Րահնիւմանըն Սէնէվի պէտէլինի թէ-
տիյէ էթմէք իշիւն իբի թարիդ թալսիյէ էտէ-
ճէյիդ: Պիրի սըփարըշլարընը պաշլատըզը
թարիլտէն \$5.00 թէտիյէ էթմէք: Իքինճի,
սըփարըշլարընը իպթիտասընտա \$3.00 վէ ալ-
թը ալ խիթամընտա \$2.00 թէտիյէ էթմէք: Ալ-
թը ալլըզ եազըլըպ \$2.50 թէտիյէ էթմէքիք
գապուլ օլունմայաճազ տըր:

7. Մուհաճէրէթտէ պուլունանլարը իբի
սընֆա թագսիմ էտիյօրուզ:— ա) Անլէր քի ի-
անէյէ միւճթաճ տէյիլլէր, պուլանլար տիկէրլէր
կիպի սէնէվի \$5.00 եախօտ, փէշին \$3.00 վէ
ալթը ալ սօնրա \$2.00 վէրէրէք ապօնէ եազըլա-

ՐԱՀՆԻԻՄԱ

Միւտիր ի մէտուլը՝ Յ. Գ. Գրիգորեան:
«Րահնիւմա» շիմտիլիֆ իֆի հաֆթատա
պիր մէշը օլունուր,
Ապօնման պէտէլի հէր եէր իշիւն սէնէվի
\$3.00

«Րահնիւմա»նըն էտրէսի
"THE RAHNUMA"
194 Lexington Ave.,
New York, N. Y.

Յ. Գ. Գրիգորեանըն շալսսի էտրէսի
H. K. KRİKORIAN,
520 W. 144th Street,
New York, N. Y.

ՄԻԻՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊէշՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Գրիստոս Կէլէճէֆ Տիր
Աքրահամ Լիմգըն

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Հայաթ Թաճը
Տիրքէլիմիդ

ՏՕԳ. Մ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ.—

Արթըզ Եէթէր Էֆէնտիլէր

ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Վէր. Կարապետ Միսիրեան

ՎԵՐ. Բ. ԼԵՒՈՆԵԱՆ

Ուօշիմկընըն Էօմր Գախտէլէրի

ՎԵՐ. Տ. ՐԷՃԷՊԵԱՆ

Ֆէնն ի Թէշիսիս

ՏՕԳ. Ա. ԱԲԷԼԵԱՆ

Մէքթապէրտէ Տիր

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ.—

Թիւրքիա Հազընտա Էֆէնաթ

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶՐԵ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐ.—

Րահնիւմանըն Շարթարը

ճազլար: Բ) Պու մէպլազը թէտիյէ էտէմէյէն-
լէր, Հէր ալթը ալ իշիւն \$1.00 վէրէրէք ապօ-
նէ եազըլապիլիլէր:

8. Ճիւմլէ մուհաճէլէլէրիմիդ փէշին տիր: